I

(Informace)

KOMISE

POKYNY SPOLEČENSTVÍ KE STÁTNÍ PODPOŘE V ODVĚTVÍCH ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ NA OBDOBÍ 2007–2013

(2006/C 319/01)

I. ÚVOD

(1) Článek 33 Smlouvy vymezuje cíle společné zemědělské politiky. Při vypracovávání společné zemědělské politiky i zvláštních metod jejího použití je třeba mít na zřeteli specifickou podstatu zemědělské činnosti, která vyplývá ze zvláštní struktury zemědělství a ze strukturálních a přirozených rozdílností mezi různými zemědělskými regiony, z potřeby postupného uskutečňování náležitých úprav a ze skutečnosti, že zemědělství představuje odvětví těsně propojené s hospodářstvím jako celkem. Využití státní podpory lze ospravedlnit pouze tehdy, když jsou respektovány cíle této politiky.

(2) Nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 ze dne 29. září 2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce ([1]) zakotvuje zásadní změnu ve způsobu poskytování podpory Společenství zemědělcům. Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) ([2]) zavádí rámec pro politiku rozvoje venkova na období 2007–2013 a potvrzuje úlohu rozvoje venkova jakožto druhého pilíře SZP. Články 88 a 89 nařízení (ES) č. 1698/2005 obsahují zvláštní ustanovení týkající se státní podpory. Článek 5 stanoví, že podpůrná opatření na rozvoj venkova musí být v souladu se Smlouvou a se všemi akty přijatými na jejím základě.

([1]) Úř. věst. L 270, 21.10.2003, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1405/2006 (Úř. věst. L 265, 26.9.2006, s. 1).

([2]) Úř. věst. L 277, 21.10.2005, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 1463/2006 (Úř. věst. L 277, 9.10.2006, s. 1).

(3) Vzhledem k tomu, že ke změnám hospodářských dopadů podpory nedochází v závislosti na tom, zda je podpora částečně financovaná Společenstvím, nebo zda je financována pouze příslušným členským státem, má Komise za to, že by měl v zásadě existovat soulad a jednotnost mezi její politikou kontroly státní podpory a podporou poskytovanou podle společné politiky Společenství v oblasti zemědělství a rozvoje venkova.

(4) Dopisem ze dne 30. května 2005 byly členské státy vyzvány k předkládání návrhů na zjednodušení pravidel státní podpory v odvětví zemědělství. S pracovní skupinou pro podmínky hospodářské soutěže v zemědělství byly prováděny konzultace o těchto pokynech na jejích zasedáních konaných ve dnech 22. a 23. června 2006 a dne 25. října 2006.

II. OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

(5) Tyto pokyny platí pro veškerou státní podporu poskytnutou ve spojitosti s činnostmi souvisejícími s výrobou, zpracováním a uváděním zemědělských produktů na trh, a to těch produktů, které jsou uvedeny v příloze I Smlouvy. Platí pro veškerá podpůrná opatření v jakékoli formě, včetně podpůrných opatření financovaných z parafiskálních daní, což spadá do definice státní podpory uvedené v čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES. Tyto pokyny neplatí pro státní podpory v odvětví rybolovu a akvakultury ([3]). Kapitola VII obsahuje pravidla týkající se podpor pro odvětví lesnictví, včetně podpor pro zalesňování zemědělské půdy.

([3]) Státní podpory v odvětví rybolovu a akvakultury jsou posuzovány v rámci pokynů pro posuzování státní podpory v odvětví rybolovu a akvakultury (Úř. věst. C 229, 14.9.2004, s. 5) a nařízení Rady (ES) č. 2369/2002 ze dne 20. prosince 2002, kterým se mění nařízení (ES) č. 2792/1999 o pravidlech a podmínkách pro strukturální pomoc Společenství v odvětví rybolovu (Úř. věst. L 358, 31.12.2002, s. 49).

(6) Pro účely těchto pokynů se „zemědělským produktem“ rozumí produkty uvedené v příloze I Smlouvy, produkty spadající pod kódy KN 4502, 4503 a 4504 (produkty z korku) a produkty napodobující nebo nahrazující mléko a mléčné výrobky ([4]) s výjimkou produktů, které spadají pod nařízení Rady (EHS) č. 104/2000 ze dne 17. prosince 1999 o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury ([5]).

(7) Pro účely těchto pokynů se „zpracováním zemědělského produktu“ rozumí jakýkoli úkon na zemědělském produktu, jehož výsledkem je produkt, který je rovněž zemědělským produktem, s výjimkou činností prováděných v zemědělském podniku, které jsou nezbytné pro přípravu živočišného nebo rostlinného produktu pro první prodej. Zpracování zemědělských produktů, na které se vztahuje příloha I Smlouvy na produkty, které nejsou v příloze I uvedeny, proto do působnosti těchto pokynů nespadají.

(8) Pro účely těchto pokynů se „uváděním zemědělského produktu na trh“ rozumí držení nebo vystavování za účelem prodeje, nabízení k prodeji, dodávání nebo jakýkoli jiný způsob umísťování na trh, s výjimkou prvního prodeje prvovýrobci maloobchodníkům nebo zpracovatelům a jakékoli činnosti spojené s přípravou produktu na takový první prodej; prodej od prvotního producenta konečnému spotřebiteli se považuje za uvádění na trh, pokud k němu dojde v samostatných prostorách vyhrazených pro tento účel. Podpora na reklamu zemědělských produktů spadá do působnosti těchto pokynů, zatímco na podporu na reklamu produktů, které nejsou uvedeny v příloze I, se vztahují horizontální pravidla pro státní podporu ([6]).

(9) Pro účely těchto pokynů se „malými a středními podniky (MSP)“ rozumějí malé a střední podniky, jak jsou definovány v příloze I nařízení Komise (ES) č. 70/2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory malým a středním podnikům ([7]).

III. OBECNÉ ZÁSADY

(10) Článek 36 Smlouvy o založení Evropských společenství stanoví, že ustanovení Smlouvy týkající se pravidel soutěže se vztahují na zemědělskou produkci a obchod zemědělskými produkty pouze v rozsahu, který vymezí Rada. Pravomoc Komise regulovat a dohlížet na státní podpory v odvětví zemědělství proto na rozdíl od jiných odvětví není odvozena přímo ze Smlouvy, ale z právních předpisů přijatých Radou podle článku 37 Smlouvy a podléhá jakýmkoli omezením, která může Rada určit. V praxi však všechna nařízení o společných organizacích trhu stanoví, že se na dotčené produkty použijí pravidla o státní podpoře zakotvená v článcích 87, 88 a 89 Smlouvy. Dále článek 88 nařízení (ES) č. 1698/2005 výslovně stanoví, že na podporu pro rozvoj venkova poskytovanou členskými státy se vztahují články 87–89 Smlouvy. Z toho vyplývá, že s výhradou jakýchkoli konkrétních omezení nebo odchylek zakotvených v dotčených nařízeních jsou na státní podporu poskytovanou v odvětví zemědělství použitelná příslušná ustanovení Smlouvy v plném rozsahu s výjimkou podpor konkrétně cílených na omezený soubor produktů, které nejsou zahrnuty do společných organizací trhu (viz odstavec 21).

(11) Ačkoli jsou články 87, 88 a 89 použitelné v plném rozsahu na odvětví zahrnutá do společných organizací trhu, zůstává nicméně jejich použití podřízeno ustanovením zakotveným v dotčených nařízeních. Jinými slovy, jestliže se členský stát uchýlí k ustanovením článků 87, 88 a 89, nelze to nadřadit ustanovením nařízení o organizaci trhu pro dané odvětví ([8]). Z toho vyplývá, že Komise nemůže za žádných okolností schválit podporu neslučitelnou s ustanoveními, podle nichž se řídí společná organizace trhu, nebo podporu, která by narušila náležité fungování společné organizace.

(12) Komise nepovolí podporu činností souvisejících s vývozem, a sice podporu přímo spojenou s vyváženými objemy a podporu závislou na přednostním použití domácího zboží oproti zboží dovezenému, ani podporu na zřízení a provozování distribuční sítě nebo na jiné běžné výdaje spojené s vývozní činností do jiných členských států. Podpora umožňující pokrytí nákladů na účast na veletrzích nebo na studie či poradenské služby potřebné k uvedení nového nebo stávajícího výrobku na nový trh zpravidla podporu vývozu nepředstavuje.

(13) S ohledem na zvláštní pravidla použitelná na potravinovou pomoc poskytovanou třetím zemím Komise zpravidla

([4]) Pro účely těchto ustanovení se produkty napodobujícími či nahrazujícími mléko, popřípadě mléčné výrobky rozumějí produkty, které by mohly být omylem zaměněny s mlékem, popř. s mléčnými výrobky, přičemž jejich složení se od mléčných výrobků liší tím, že obsahují tuk, resp. bílkovinu nemléčného původu s bílkovinou nebo bez bílkoviny odvozené z mléka („výrobky jiné než mléčné výrobky“, viz čl. 3 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 1898/87 o ochraně označení používaných při uvádění mléka a mléčných výrobků na trh (Úř. věst. L 182, 3.7.1987, s. 36.)).

([5]) Úř. věst. L 17, 21.1.2000, s. 22. Nařízení ve znění aktu o přistoupení z roku 2003.

([6]) Pokyny k vnitrostátní regionální podpoře pro období 2007–2013 (Úř. věst. C 54, 4.3.2006, s. 13), nařízení Komise (ES) č. 70/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory malým a středním podnikům (Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 33), nařízení Komise (ES) č. 69/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu de minimis (Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 30).

([7]) Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 33. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1857/2006 (Úř. věst. L 358, 16.12.2006, s. 3).

([8]) Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci 177/78 Prasata a slanina Komise v. McCarren Sb. rozh. 1979 s. 2161.

nepovolí poskytnutí státní podpory na nákup zemědělských produktů v rámci Společenství jakožto potravinovou pomoc ve třetí zemi.

(14) Tyto pokyny platí s výhradou jakýchkoli konkrétních výjimek, které se mohou vyskytnout ve smlouvách nebo v právních předpisech Společenství.

(15) Aby bylo jakékoli podpůrné opatření považováno za slučitelné se společným trhem, musí obsahovat určitý pobídkový prvek nebo vyžadovat nějaké protiplnění na straně příjemce. Pokud právní předpisy Společenství nebo tyto pokyny neobsahují výslovné výjimky, představují jednostranná opatření státní podpory zaměřená jednoduše na vylepšení finanční situace výrobců, ale nijak nepřispívající k rozvoji odvětví, a zejména podpory poskytnuté výhradně na základě ceny, množství, výrobní jednotky nebo jednotky výrobního prostředku, provozní podpory, které jsou neslučitelné se společným trhem. Dále je pravděpodobné, že samotnou svojí podstatou takové podpory narušují mechanismy společných organizací trhu.

(16) Ze stejného důvodu nelze podporu poskytnutou zpětně na činnosti, které příjemce již vykonal, považovat za podporu obsahující nezbytný pobídkový prvek a je nutno ji považovat za provozní podporu, jejímž smyslem je finančně ulevit příjemci. Aby bylo dosaženo co nejvyššího pobídkového účinku podpory a aby se usnadnilo doložení tohoto účinku v příslušném oznámení, musí pravidla o způsobilosti, vypracovaná členskými státy, stanovit tyto kroky přecházející poskytnutí podpory:

Podpora v rámci režimu podpory se poskytne pouze v případě činností provedených nebo služeb získaných poté, co byl režim podpory Komisí stanoven a prohlášen za slučitelný se Smlouvou.

Pokud režim podpory vytváří automatický nárok na obdržení podpory a nevyžaduje další správní kroky na správní úrovni, může být podpora poskytnuta pouze pro činnosti provedené nebo pro služby získané poté, co byl režim podpory Komisí stanoven a prohlášen za slučitelný se Smlouvou.

Pokud režim podpor požaduje podání žádosti o podporu u dotčeného příslušného orgánu, může být podpora na uskutečněné činnosti nebo na přijaté služby poskytnuta až po splnění níže uvedených podmínek:

a) režim podpory musí být zaveden a prohlášen Komisí za srovnatelný se Smlouvou;

b) žádost o podporu musí být řádně předložena dotčenému příslušnému orgánu;

c) žádost musí přijmout dotyčný příslušný orgán způsobem, který zavazuje uvedený orgán k poskytnutí podpory a jenž jasně uvádí částku podpory, která se má vyplatit, nebo jak se má tato částka vypočítat; takový souhlas příslušného orgánu může být proveden pouze v případě, že rozpočet dostupný pro podporu nebo pro režim podpory není vyčerpán.

Samostatná podpora mimo jakýkoli rámec podpory se poskytne pouze pokud se jedná o činnosti provedené nebo pro služby získané poté, co byla splněna kritéria uvedená v písmenech b) a c).

Tyto povinnosti neplatí v případě režimů podpory, které jsou svou podstatou vyrovnávací.

(17) S ohledem na podobnost mezi zemědělskými zpracovatelskými a marketingovými podniky na straně jedné a nezemědělskými podniky na straně druhé, např. v potravinářsko–zpracovatelském odvětví, by měla být pravidla o státní podpoře platná pro zemědělské zpracovatelské a marketingové podniky sladěna s pravidly platnými pro nezemědělské podniky. Tuto politiku je záhodno uplatňovat na státní podporu poskytovanou za jakýmkoli účelem, např. na podporu na pokrytí investičních nákladů, na ochranu životního prostředí nebo na technickou pomoc. V tomto ohledu již Komise začlenila zemědělské zpracovávání a uvádění na trh do

a) předlohy nařízení o podpoře *de minimis*, které má nahradit nařízení Komise (ES) č. 69/2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* ([9]);

b) nařízení (ES) č. 70/2001 ve znění nařízení (ES) č. 1857/2006;

c) nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu ([10]).

(18) V důsledku sladění s pravidly pro nezemědělské podniky se může stát, že velké podniky už nebudou dále způsobilé pro určité druhy podpory; zejména pokud se jedná o technickou podporu, jako jsou poradenské služby. Taková podpora velkým podnikům se v budoucnu omezí na podporu *de minimis*.

(19) Pokud to není konkrétně upraveno v těchto pokynech prostřednictvím odkazu na odvětví zemědělství oproti buď prvovýrobě (zemědělci) nebo zpracovávání a uvádění na trh, smí být podpora zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 2 nebo 3 Smlouvy tehdy, když je tato podpora rovněž prohlášena za slučitelnou jakožto podpora poskytnutá ku prospěchu nezemědělským podnikům mimo konkrétní odvětví, jako jsou doprava nebo rybolov.

([9]) Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 30.
([10]) Úř. věst. L 302, 1.11.2006, s. 29.

(20) Vzhledem k tomu, že je třeba brát na zřetel specifické podmínky zemědělské prvovýroby při posuzování podpory směřované do méně zvýhodněných regionů ve smyslu článku 36 nařízení (ES) č. 1698/2005, pokyny Komise o vnitrostátní regionální podpoře na období 2007–2013 ([11]) se na prvovýrobu nevztahují. Vztahují se však na zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh do míry stanovené v těchto pokynech.

(21) Jak je uvedeno výše, některé druhy zemědělských produktů spadajících do působnosti přílohy I Smlouvy dosud nepodléhají společné organizaci trhu; jedná se zejména o brambory jiné než škrobové, koňské maso, kávu a octy získávané z alkoholu a korku. Za situace, kdy neexistuje společná organizace trhu jsou ustanovení článku 3 nařízení Rady (ES) č. 1184/2006 ze dne 24. července 2006 o použití určitých pravidel hospodářské soutěže na produkci zemědělských produktů a obchod s nimi ([12]) použitelná na státní podpory zaměřené konkrétně na tyto produkty. Článek 3 stanoví, že pro tyto podpory platí pouze ustanovení čl. 88 odst. 1 a první věta čl. 88 odst. 3. Proto jsou členské státy povinny uvědomit Komisi v dostatečném předstihu, aby jí tak umožnily předložit připomínky k veškerým plánům na poskytnutí či změnu podpory. Ze své strany se Komise nemůže stavět proti poskytnutí takových podpor prostřednictvím konečného zamítavého rozhodnutí. Při posuzování takových podpor vezme Komise na zřetel neexistenci společných organizací trhu na úrovni Společenství a skutečnost, že nařízení (ES) č. 1782/2003 stanovilo zásadu, že podpora Společenství by měla být za normálních okolností poskytována ve formě oddělené podpory, která není napojena na konkrétní produkty nebo na probíhající produkci. Je třeba rovněž konstatovat, že určité organizace trhu nezajišťují žádnou domácí podporu Společenství. Za předpokladu, že se vnitrostátní režimy podpory budou řídit uvedenou zásadou, nebude Komise formulovat připomínky, a to ani tehdy, když budou dotyčná opatření obsahovat provozní podpory, které jsou jinak zakázány. Při formulaci svých připomínek vezme Komise rovněž v úvahu riziko, že bude podpora poskytnuta na produkt, který nepodléhá společné organizaci trhu, z čehož bude mít prospěch výroba produktu, který takové organizaci podléhá. To se týká především odvětví pěstování brambor. Pokud se členský stát nebude řídit připomínkami a doporučeními Komise, vyhrazuje si Komise právo uchýlit se k článku 226 Smlouvy.

(22) Článek 6 Smlouvy o ES stanoví, že „požadavky na ochranu životního prostředí musí být zahrnuty do vymezení a provádění politik a činností Společenství uvedených v článku 3, zejména s ohledem na podporu trvale udržitelného rozvoje." Činnosti, na něž odkazuje článek 3, zahrnují jak zemědělskou politiku, tak politiku hospodářské soutěže. Zvláštní pozornost je proto třeba věnovat v budoucích oznamováních státní podpory problematice životního prostředí, a to i v případech, kdy se režimy podpory přímo problematiky životního prostředí netýkají. Např. v případě režimu podpory investic zaměřených na zvýšení výroby, což s sebou ponese zvýšené využívání vzácných zdrojů nebo nárůst znečištění, bude nezbytné doložit, že režim nepovede k porušení právních předpisů Společenství o ochraně životního prostředí nebo jinak nepoškodí životní prostředí. Všechna oznámení o státní podpoře by měla v budoucnu obsahovat posouzení podporované činnosti z hlediska dopadu na životní prostředí. V řadě případů to bude představovat pouze potvrzující vyjádření, že se žádný dopad na životní prostředí neočekává. Komise si vyhrazuje právo požadovat doplňující informace a závazky, jakož i klást podmínky, které bude považovat za nezbytné k zajištění odpovídající ochrany životního prostředí.

(23) Komise posoudí všechna podpůrná opatření, která nespadají pod tyto pokyny, případ od případu, přičemž vezme v úvahu zásady zakotvené v článcích 87, 88 a 89 Smlouvy, ve společné zemědělské politice a v politice Společenství týkající se rozvoje venkova. Členské státy navrhující podporu pro odvětví zemědělství, která nespadá pod tyto pokyny, budou muset předložit ekonomické posouzení pozitivního dopadu opatření na rozvoj odvětví zemědělství i na rizika narušení hospodářské soutěže, která dotyčné opatření představuje. Komise schválí taková opatření pouze tehdy, když pozitivní příspěvek k rozvoji odvětví zjevně převáží nad riziky narušení hospodářské soutěže.

(24) Pokud není uvedeno jinak, jsou veškeré výše podpory v těchto pokynech vyjádřeny z hlediska celkového množství podpory vyjádřené v procentech objemu způsobilých výdajů (hrubé ekvivalenty příspěvku).

IV. OPATŘENÍ PRO ROZVOJ VENKOVA

(25) Nařízení (ES) č. 1698/2005 uvádí řadu podpůrných opatření pro rozvoj venkova. Tato kapitola pokynů stanoví pravidla týkající se státní podpory takových opatření, jakož i některých dalších opatření úzce souvisejících s rozvojem venkova.

(26) Za účelem zajištění koherence mezi opatřeními pro rozvoj venkova navrženými na spolufinancování v rámci programů rozvoje venkova zavedenými členskými státy, a opatřeními pro rozvoj venkova financovanými prostřednictvím státních podpor musí být každé oznámení týkající se podpor investic (kapitoly IV A a B), podpory určené pro životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat (kapitola IV C), podpory na náhradu znevýhodnění v určitých oblastech (kapitola IV D), podpory pro dodržování norem (kapitola IV E) a podpory pro zahájení činnosti mladých zemědělců (kapitola IV F) doprovázeno doklady prokazujícími způsob, jakým opatření státní podpory zapadají a jsou koherentní s příslušnými programy rozvoje venkova. Státní podpora, která není koherentní

([11]) Úř. věst. C 54, 4.3.2006, s. 13.
([12]) Úř. věst. L 214, 4.8.2006, s. 7.

s příslušným programem rozvoje venkova a především státní podpora vedoucí k takovému zvýšení kapacity, pro která nelze nalézt odbyt na trhu, nebude povolena.

IV.A. **Podpory na investice do zemědělských hospodářství**

(27) Tato podkapitola se vztahuje na investice související s prvovýrobou produktů spadajících do oblasti působnosti přílohy I Smlouvy. Neplatí pro investice v zemědělském podniku na zpracování takových produktů a jejich uvádění na trh.

IV.A.1. *Rozbor*

(28) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Pro restrukturalizaci a rozvoj fyzického potenciálu a pro prosazování inovací počítá čl. 26 odst. 1 nařízení (ES) č. 1698/2005 s podporou pro hmotné nebo nehmotné investice, které zlepšují celkovou výkonnost zemědělského hospodářství;

b) V souladu s čl. 26 odst. 1 nařízení (ES) č. 1698/2005 platí, že pokud se investice provádějí za účelem vyhovění normám Společenství, lze podporu poskytnout jen na investice, které jsou prováděny za účelem vyhovění nově zavedeným normám Společenství. V tom případě lze pro vyhovění této normě poskytnout odklad po dobu nejvýše 36 měsíců ode dne, kdy se norma stane pro zemědělské hospodářství závaznou. Mladým zemědělcům pobírajícím podporu na zahájení činnosti lze poskytnout podporu na investice prováděné za účelem dodržování stávajících norem Společenství, pokud jsou uvedeny v podnikatelském plánu podle čl. 22 odst. 1 písm. c) nařízení (ES) č. 1698/2005. Doba odkladu, během níž je nutné splnit normu, nesmí překročit 36 měsíců ode dne zahájení činnosti;

c) Čl. 88 odst. 2 nařízení (ES) č. 1698/2005 zakazuje státní podporu pro modernizaci zemědělského hospodářství, která přesahuje procentní hodnoty uvedené v příloze k nařízení, jež jsou:

i) 60 % částky způsobilých investic vynaložených mladými zemědělci v oblastech podle čl. 36 písm. a) bodů i), ii) a iii) nařízení (ES) č. 1698/2005,

ii) 50 % částky způsobilých investic vynaložených jinými zemědělci v oblastech podle čl. 36 písm. a) bodů i), ii) a iii) nařízení (ES) č. 1698/2005,

iii) 50 % částky způsobilých investic vynaložených mladými zemědělci v jiných oblastech,

iv) 40 % částky způsobilých investic vynaložených jinými zemědělci v jiných oblastech,

v) 75 % způsobilých investic vynaložených v nejvzdálenějších regionech a na menších ostrovech v Egejském moři ve smyslu nařízení Rady (EHS) č. 2019/93 ze dne 19. července 1993, kterým se zavádějí zvláštní opatření pro menší ostrovy v Egejském moři týkající se některých zemědělských produktů ([13]),

vi) 75 % částky způsobilých investic vynaložených v členských státech, které přistoupily ke Společenství 1. května 2004 a 1. ledna 2007, na provádění směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů ([14]), po dobu nejdéle čtyř let ode dne přistoupení podle čl. 3 odst. 2 a čl. 5 odst. 1 uvedené směrnice;

d) Zákaz podle čl. 88 odst. 2 nařízení (ES) č. 1698/2005 se netýká podpory investic související s investicemi prováděnými převážně ve veřejném zájmu a na ochranu tradičních krajin utvářených zemědělskou a lesnickou činností nebo s přemístěním hospodářských budov; s ochranou a zlepšováním životního prostředí; se zlepšováním hygienických podmínek chovu hospodářských zvířat a životních podmínek zvířat a podmínek bezpečnosti práce na pracovištích;

e) Tam, kde je potřeba přemístění důsledkem vyvlastnění, které – v souladu s právními předpisy dotčeného členského státu – zakládá právo na vyrovnání, nebude výplata takového vyrovnání obvykle považována za státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy;

f) Členské státy, které odloží zavedení závazných norem Společenství za termín stanovený v právních předpisech Společenství, mohou skrze takový odklad poskytnout výhodu zemědělcům v porovnání se zemědělci v členských státech, které nové normy zavedou v souladu s termíny zavedení předpokládanými v právních předpisech Společenství. Toto riziko narušení hospodářské soutěže by se nemělo zvyšovat poskytováním vysokých částek státní podpory zemědělcům, kteří ponesou náklady nových norem později, než předpokládají právní předpisy Společenství. Při stanovování náležité výše podpory investic souvisejících s vyhověním nově zaváděným normám je však také třeba mít na zřeteli skutečnost, že takové normy se často týkají pouze nákladů zemědělce, aniž by zvyšovaly potenciál výdělku. Proto by měla být nejvyšší míra podpory investic souvisejících s nově zaváděnými normami vyhrazena na investice učiněné ve lhůtách předpokládaných v právních předpisech Společenství. Investice učiněné později by měly těžit pouze z nižší výše podpory. Taková výše musí odrážet vzniklý odklad a měla by se v určité časové lhůtě snížit na nulu;

([13]) Úř. věst. L 184, 27.7.1993, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1782/2003 (Úř. věst. L 270, 21.10.2003, s. 1)

([14]) Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1. Směrnice ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

g) Pokud jde o provádění směrnice 91/676/EHS, měly by se brát v úvahu zvláštní problémy a potřeby členských států, které ke Společenství přistoupily 1. května 2004 a 1. ledna 2007.

h) Státní podpora na nákup použitého zařízení by měla být poskytována ve prospěch malých a středních podniků, jestliže nižší cena takového zařízení může být užitečným prvním krokem na cestě k modernizaci, a to zejména u zemědělských podniků, které začínají na velmi nízké technické úrovni a mají málo kapitálu. Velké podniky by měly dostávat investiční podporu pouze na nákup nového zařízení.

IV.A.2 *Politika v oblasti podpory na investice do zemědělských hospodářství*

(29) Podpora investic do zemědělských hospodářství je prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v článku 4 nařízení (ES) č. 1857/2006. Aniž je dotčen čl. 4 odst. 7 písm. c) nařízení (ES) č. 1857/2006, může bžt podpora rovněž poskytnuta ve stejné míře za stejných podmínek jako jsou podmínky stanovené v uvedeném článku 4 pro zvláštní zemědělské produkty a v případě, že se jedná o odvodňovací práce nebo zavlažovací zařízení a zavlažovací práce, jejichž výsledkem není snížení předchozí spotřeby vody alespoň o 25 %. Maximální částka podpory stanovená v čl. 4 odst. 9 nařízení č. 1857/2006 se neuplatní.

(30) Podpora pro zachování krajiny a tradičních staveb je prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) nebo d) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v [článku 5 nařízení o výjimkách, které nahradí nařízení 1/2004]. Hranice 10 000 EUR stanovená v [čl. 5 odst. 2 nařízení o výjimkách, které nahradí nařízení 1/2004] však může být překročena jen v řádně odůvodněných případech.

(31) Podpora na přemístění zemědělských staveb ve veřejném zájmu je prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v [článku 6 nařízení o výjimkách, které nahradí nařízení 1/2004].

(32) Podpora investic, které vedou k dodatečným nákladům, jež souvisejí s ochranou a zlepšením životního prostředí, se zlepšením hygienických podmínek podniků živočišné výroby nebo dobrých životních podmínek chovných zvířat, je prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v [čl. 4 odst. 2 písm. e) nařízení o výjimkách, které nahradí nařízení 1/2004]. Pro investiční výdaje vzniklé po termínech pro soulad s nově zavedenými normami zakotvenými v [čl. 2 odst. 10 nařízení o výjimkách, které nahradí nařízení 1/2004] je maximální míra podpory následující:

a) 50 % způsobilých investic ve znevýhodněných oblastech nebo v oblastech uvedených v čl. 36 písm. a) bodech i), ii) a iii) nařízení (ES) č. 1698/2005 a 40 % způsobilých investic v ostatních oblastech na výdaje vzniklé do tří let po termínu, kdy měla být investice uskutečněna ve shodě s lhůtami stanovenými v právních předpisech Společenství;

b) maximální míry podpory se sníží z 50 % a ze 40 % uvedených v písm. a) na 25 % a na 20 % na výdaje vzniklé ve čtvrtém roce po termínu, kdy měla být investice uskutečněna v souladu s lhůtami stanovenými v právních předpisech Společenství, a na 12,5 % a na 10 % v pátém roce. Po uplynutí pátého roku nebude pro vzniklé výdaje povolena žádná podpora.

(33) 75 % podpora na dodatečné investiční náklady na provádění směrnice Rady 91/676/EHS v členských státech, které přistoupily ke Společenství dne 1. května 2004 a dne 1. ledna 2007, se prohlásí za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy do 31. prosince 2008 a do 31. prosince 2010. Tato výše podpory se musí omezit na nezbytné dodatečné způsobilé náklady a netýká se investic vedoucích ke zvýšení výrobní kapacity. Komise bude zvláště dbát na ověřování slučitelnosti navržených podpůrných opatření s akčními plány vytvořenými v souladu se Směrnicí 91/676/EHS.

(34) 50 % podpora ve znevýhodněných oblastech nebo v oblastech uvedených v čl. 36 písm. a) bodech i), ii) a iii) nařízení (ES) č. 1698/2005 a 40 % podpora způsobilých investic v jiných oblastech na dodatečné investiční náklady při zavádění směrnice 91/676/EHS se prohlásí za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, je-li podporována podle nařízení (ES) č. 1698/2005. Tato výše podpory se musí omezit na nezbytné dodatečné způsobilé náklady a netýká se investic vedoucích ke zvýšení výrobní kapacity. Komise bude zvláště dbát na ověřování slučitelnosti navržených podpůrných opatření s akčními plány vytvořenými v souladu se Směrnicí 91/676/EHS. Podpůrná opatření na provádění směrnice 91/676/EHS prohlášená Komisí za slučitelnou se Smlouvou před datem vstupu v platnost těchto pokynů mohou pokračovat do 31. prosince 2008 ve výši Komisí povolené.

(35) Nesmí být povolena žádná podpora na investice za účelem vyhovění stávajícím vnitrostátním normám nebo normám Společenství. Avšak investiční podpora poskytnutá mladým zemědělcům na investice za účelem vyhovění stávajícím normám Společenství nebo vnitrostátním normám je prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud je takto vymezena v podnikatelském plánu, na nějž odkazuje čl. 22 odst. 1 písm. c) nařízení (ES) č. 1698/2005.

Tato podpora se povoluje až do výše 60 % částky způsobilé investice mladých zemědělců ve znevýhodněných oblastech nebo v oblastech uvedených v čl. 36 písm. a) bodech i), ii) a iii) nařízení (ES) č. 1698/2005 a až do výše 50 % způsobilých investic mladých zemědělců v jiných oblastech. Podpora se musí omezovat na dodatečné náklady týkající se zavedení normy a vzniklé nanejvýš 36 měsíců od data zahájení činnosti.

(36) Oznámení investiční podpory zemědělským podnikům musí být doprovázeno doklady prokazujícími, že uvedená podpora je zaměřena na jasně vymezené cíle, které odrážejí zjištěné strukturální a územní potřeby a strukturální znevýhodnění.

(37) Pokud jsou v rámci společné organizace trhu, včetně režimů přímé podpory, financované z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF), předvídána omezení produkce nebo omezení podpory Společenství pro samostatné zemědělce, zemědělské nebo zpracovatelské podniky, neposkytne se pro investice, které by vedly ke zvýšení produkce nad rámec těchto omezení, žádná státní podpora.

(38) Komise rovněž analogicky uplatní pravidla stanovená v tomto oddílu na investice do zemědělské prvovýroby, které nebudou uskutečněny zemědělci, např. nákup zařízení pro sdílené užívání skupinou producentů.

(39) Komise neprohlásí podporu na nákup použitého zařízení za slučitelnou se Smlouvou, pokud bude dotyčná podpora poskytnuta velkým podnikům.

IV.B. **Podpory na investice v souvislosti se zpracováním a uvádění zemědělských produktů na trh**

(40) Tato podkapitola se týká investiční podpory související se zpracováním zemědělských produktů a jejich uváděním na trh.

IV.B.1. *Rozbor*

(41) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Výše investičních podpor poskytovaných malým a středním podnikům působícím ve zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, které jsou vymezené v nařízení (ES) č. 1698/2005, by se měly zachovat;

b) Nařízení (ES) č. 1698/2005 vylučuje z podpory Společenství investice činěné určitými velkými zpracovatelskými a tržně–dodavatelskými podniky. Avšak v důsledku podobností mezi velkými zemědělskými zpracovatelskými a tržně–dodavatelskými podniky na jedné straně a mezi nezemědělskými podniky na druhé straně, např. v potravinářsko–zpracovatelském průmyslu, se jeví jako ospravedlnitelné poskytovat státní podporu zemědělským zpracovatelským a tržně–dodavatelským podnikům do maximální výše povolené Komisí pro nezemědělské podniky stejné velikosti;

c) Ustanovení čl. 28 odst. 3 nařízení (ES) č. 1698/2005 zavádí zvláštní maximální výše podpory na investiční podporu poskytnutou podnikům o méně než 750 zaměstnancích a/nebo s obratem nižším než 200 milionů EUR, které nezahrnuje čl. 2 odst. 1 doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003, pokud jde o definici mikropodniků, malých a středních podniků ([15]). Takové podniky jsou podle pravidel státní podpory platných pro nezemědělské činnosti považovány za velké podniky. Jako nezbytné se jeví předložení jasného návodu pro použití pravidel státní podpory na tuto skupinu „přechodných“ podniků, abychom se vyhnuli nejistotě, pokud jde o určení správné výše podpory. Zvláště je nutno stanovit, že všechny ostatní podmínky doporučení 2003/361/ES platí pro definování takových „přechodných“ podniků, a to zejména pokud jde o kritérium samostatnosti a výpočet obratu. Rovněž je třeba vyhradit zvláštní maximální výše podpory pro přechodné podniky s méně než 750 zaměstnanci a/nebo s obratem nižším než 200 milionů EUR;

d) S podporami na pomoc v podnikání prvovýrobců (zemědělců) i v dalších činnostech souvisejících se zpracováním a uváděním zemědělských produktů spadajících do působnosti přílohy I Smlouvy na trh by se mělo nakládat stejným způsobem jako s podporou poskytnutou zemědělským zpracovatelským a tržně–dodavatelským podnikům, které existují jako samostatné subjekty vedle prvovýrobců. Například by měla platit stejná pravidla na investiční podporu pro jatka bez ohledu na to, zda jsou postavena na pozemku hospodářství nebo mimo něj;

e) Ačkoli mohou spadat do působnosti nařízení ES č. 1698/2005, podpory poskytnuté na pomoc diverzifikace v podnikání prvovýrobců (zemědělců) v činnostech, které nesouvisejí s výrobou, zpracováním a uváděním zemědělských produktů spadajících do působnosti přílohy I Smlouvy na trh, jako je agroturistika, rozvoj řemesel nebo akvakultura, do působnosti těchto pokynů nespadají. Tyto podpory budou proto i nadále posuzovány v souladu s obvyklými zásadami používanými Komisí pro posuzování podpor stojících mimo odvětví zemědělství, což se zejména týká pravidla *de minimis*, pokynů k podpoře malým a středním podnikům, pokynů Komise k vnitrostátní regionální podpoře na období 2007–2013, víceodvětvového rámce pro regionální podporu velkým investičním projektům ([16]) a případně pokynů k posuzování státní podpory v odvětví rybolovu a akvakultury ([17]);

f) Státní podpora na nákup použitého zařízení by měla být poskytována ve prospěch malých a středních podniků, jestliže nižší cena takového zařízení může být užitečným prvním krokem na cestě k modernizaci, a to zejména u podniků, které začínají na velmi nízké technické úrovni a mají málo kapitálu. Velké podniky by

([15]) Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36.
([16]) Úř. věst. C 70, 19.3.2002, s. 8.
([17]) Úř. věst. C 229, 14.9.2004, s. 5.

měly dostávat investiční podporu pouze na nákup nového zařízení.

IV.B.2. *Politika týkající se podpory podnikům působícím ve zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh*

(42) Podpora investic poskytovaná podnikům působícím ve zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh je prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. a) nebo c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v jednom z níže uvedených ustanovení:

a) článek 4 nařízení (ES) č. 70/2001;

b) nařízení Komise (ES) č. 1628/2006;

c) pokyny Komise k vnitrostátní regionální podpoře na období 2007–2013. V daném případě může nejvyšší míra podpory na základě použití těchto pokynů vzrůst na:

i) 50 % způsobilých investic v regionech podle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy a 40 % způsobilých investic v jiných regionech způsobilých pro poskytnutí regionální podpory, jak je určeno v mapě regionální podpory schválené pro dotčené členské státy na období 2007–2013, pokud je příjemcem malý nebo střední podnik;

ii) 25 % způsobilých investic v regionech způsobilých podle čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy a 20 % způsobilých investic v jiných regionech způsobilých pro poskytnutí regionální podpory, jak je určeno v mapě regionální podpory schválené pro dotčené členské státy na období 2007–2013, pokud má příjemce méně než 750 zaměstnanců a/nebo obrat nižší než 200 milionů EUR za podmínky, že dotyčný příjemce splňuje všechny ostatní podmínky uvedené v doporučení 2003/361/ES.

d) v regionech nezpůsobilých pro poskytnutí regionální podpory pro podniky, které nejsou malými a středními podniky, avšak které mají méně než 750 zaměstnanců a/nebo obrat nižší než 200 milionů EUR, za podmínky, že takoví příjemci splňují všechny ostatní podmínky doporučení 2003/361/ES, podpora až do výše 20 % způsobilých investic jak je uvedeno na seznamu pokynů k vnitrostátní regionální podpoře na období 2007–2013, přičemž splňují příslušné podmínky uvedených pokynů.

(43) Pokud není výslovně uvedeno jinde v těchto pokynech, jako v případě podpory související s ochranou životního prostředí, povolí Komise pouze investiční podporu pro podniky činné ve zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, které mají nejméně 750 zaměstnanců a obrat vyšší než 200 milionů EUR za předpokladu, že splňuje všechny podmínky stanovené v pokynech k vnitrostátní regionální podpoře na období 2007–2013, a to až do maximální částky stanovené v mapě regionální podpory schválené pro dotčené členské státy na období 2007–2013, v regionech způsobilých pro poskytnutí regionální podpory. Investiční podpora, která nesplňuje tyto podmínky, je obvykle prohlášena za neslučitelnou se Smlouvou. Žádnou podporu nelze poskytnout na výrobu produktů napodobujících nebo nahrazujících mléko a mléčné produkty a na jejich uvádění na trh.

(44) Komise prohlásí podporu na nákup použitého zařízení za slučitelnou se Smlouvou pouze v případě, že bude dotyčná podpora poskytnuta ve prospěch malých a středních podniků.

(45) V případě podpory investic se způsobilými výdaji přesahujícími 25 milionů EUR nebo v případě, že skutečná částka podpory překročí 12 milionů EUR, musí být tato podpora zvlášť oznámena Komisi.

(46) Oznámení investiční podpory v souvislosti se zpracováním zemědělských produktů a s jejich uváděním na trh musí být doprovázeno doklady prokazujícími, že uvedená podpora je zaměřena na jasně vymezené cíle, které odrážejí zjištěné strukturální a územní potřeby a strukturální znevýhodnění.

(47) Pokud jsou v rámci společné organizace trhu, včetně režimů přímé podpory, financované z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF), předvídána omezení produkce nebo omezení podpory Společenství pro samostatné zemědělce, zemědělské nebo zpracovatelské podniky, neposkytne se pro investice, které by vedly ke zvýšení produkce nad rámec těchto omezení, žádná státní podpora.

IV.C. **Podpora v oblasti životního prostředí a dobrých životních podmínek zvířat**

(48) Pokud není výslovně uvedeno jinak, týká se tato podkapitola pouze podpory poskytované prvovýrobcům (zemědělcům).

IV.C.1. *Obecné zásady*

(49) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) V souladu s článkem 174 Smlouvy je politika Společenství v oblasti životního prostředí zaměřena na vysokou úroveň ochrany, přičemž přihlíží k rozdílné situaci v jednotlivých regionech Společenství. Je založena na zásadách obezřetnosti a prevence, nápravy ohrožení životního prostředí především u zdroje a náhrady škody znečišťovatelem;

b) Všechny environmentální režimy podpory v odvětví zemědělství by měly být slučitelné s obecnými cíli politiky Společenství v oblasti životního prostředí. Zvláště režimy podpory, které nedávají dostatečnou prioritu odstraňování znečištění u zdroje nebo náležitému uplatňování zásady, že škodu nahrazuje znečiš-

ťovatel, nemohou být považovány za slučitelné se společným zájmem, a proto je Komise nemůže povolovat;

c) Od přijetí pokynů Společenství ke státní podpoře v odvětví zemědělství v roce 1999 ([18]) se politika Společenství v oblasti státní podpory ve prospěch ochrany životního prostředí značně změnila, např. pokud jde o provozní podporu nebo podporu na rozvoj obnovitelných energií. Pravidla uvedená v pokynech ke státní podpoře v odvětví zemědělství z roku 1999 jsou nyní zčásti přísnější než pravidla používaná v jiných odvětvích. S cílem vyhnout se diskriminaci a umožnit členským státům zavést environmentální politiku napříč všemi odvětvími používá Komise při různých příležitostech pravidla vypracovaná pro jiná odvětví i na odvětví zemědělství. Z těchto důvodů, kromě různých opatření pro odvětví zemědělství specifických jako agroenvironmentální podpora, platí pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí ([19]) do budoucna i pro odvětví zemědělství;

d) Články 3 a 4 nařízení (ES) č. 1782/2003 ukládají zemědělcům povinnost plnit určité požadavky podle předpisů v oblasti řízení. Článek 5 ukládá povinnost, aby veškerá zemědělská půda byla udržována v dobrém zemědělském a ekologickém stavu. Zemědělcům, kteří tyto podmínky nesplní, by žádná státní podpora podle této kapitoly být poskytnuta neměla; státní podpora by rovněž neměla být poskytována ani za pouhé respektování těchto podmínek, pokud není konkrétně uvedeno jinak v nařízení (ES) č. 1698/2005, zejména pokud jde o platby v rámci Natury 2000;

e) Podpora investic do prvovýroby bude posuzována v souladu s obecnými pravidly stanovenými v kapitole IV.A výše.

IV.C.2. *Podpora na agroenvironmentální závazky nebo závazky v oblasti dobrých životních podmínek zvířat*

IV.C.2.a. Rozbor

(50) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Nařízení (ES) č. 1698/2005 a zejména články 39 a 40 tohoto nařízení stanoví rámec pro podporu Společenství, pokud jde o metody zemědělské výroby zaměřené na ochranu životního prostředí, na udržení krajiny a na platby za dobré životní podmínky zvířat. Další podmínky a specifikace jsou uvedeny v prováděcích pravidlech přijatých Komisí. V souladu s čl. 88 odst. 4 nařízení (ES) č. 1698/2005 je státní podpora zemědělcům, kteří přijmou agroenvironmentální závazky nebo závazky týkající se dobrých životních podmínek zvířat, jež nesplňují podmínky stanovené v článcích 39 a 40, zakázána;

b) V souladu s čl. 88 odst. 4 nařízení (ES) č. 1698/2005 lze v řádně odůvodněných případech poskytnout dodatečnou podporu převyšující maximální částky stanovené v příloze, pokud jde o čl. 39 odst. 4 a čl. 40 odst. 3 uvedeného nařízení. Ve výjimečných případech lze po řádném odůvodnění povolit odchylku od minimální doby trvání těchto závazků stanovené v čl. 39 odst. 3 a čl. 40 odst. 2 uvedeného nařízení. S ohledem na jasnost výkladu se jeví jako užitečné stanovit podmínky pro použití těchto konkrétních ustanovení o státní podpoře. Tato vyšší podpora by za normálních okolností měla být poskytována u závazků, které představují opravdovou změnu stávající zemědělské praxe a vedou k doložitelnému kladnému dopadu na životní prostředí. Je třeba dbát na to, aby vysoké absolutní částky podpory poskytnuté na hektar nebo na zvíře nevedly k nerovnováze nebo nezvětšovaly nerovnováhu celkové hladiny podpory mezi členskými státy.

IV.C.2.b Politika týkající se podpory na agroenvironmentální závazky a závazky v oblasti dobrých životních podmínek zvířat

(51) Podpora agroenvironmentálních závazků nebo závazků v oblasti dobrých životních podmínek zvířat je prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny požadavky stanovené v článcích 39 nebo 40 nařízení (ES) č. 1698/2005 a v příslušných prováděcích pravidlech přijatých Komisí.

(52) Když členské státy oznamují státní podporu na agroenvironmentální závazky nebo na závazky v oblasti dobrých životních podmínek zvířat, musí se zavázat, že takové režimy uzpůsobí veškerým příslušným úpravám nařízení (ES) č. 1698/2005 nebo jeho prováděcím pravidlům přijatým Komisí.

(53) Členský stát, který si přeje poskytnout dodatečnou podporu přesahující maximální částky stanovené v souladu s čl. 39 odst. 4 nebo čl. 40 odst. 3 nařízení (ES) č. 1698/2005, předloží podpůrné důkazy, že jeho opatření splňuje všechny podmínky zakotvené v dotyčném nařízení a v příslušných prováděcích pravidlech. Rovněž předloží zdůvodnění dodatečných plateb podpory, včetně podrobného rozpisu rozpočtovaných nákladových položek na základě ušlých příjmů a dodatečných nákladů vyplývajících z daného závazku.

(54) Podpora přesahující částky stanovené v příloze nařízení (ES) č. 1698/2005 je v zásadě prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy pouze tehdy, pokud bude poskytnuta pro prokázané dodatečné náklady a/nebo ušlé příjmy ve výjimečných případech s ohledem na řádně odůvodněné zvláštní okolnosti, a dále na závazky, které představují opravdovou změnu stávající zemědělské praxe a vedou k doložitelnému kladnému a podstatnému dopadu na životní prostředí. Nemohou-li být dokázány výjimečné přínosy pro ochranu životního prostředí, nemůže být taková vyšší podpora povolena ve prospěch zemědělců,

([18]) Úř. věst. C 232, 12.8.2000, s. 19.
([19]) Úř. věst. C 37, 3.2.2001, s. 3.

kteří jednoduše navrhnou neměnit stávající zemědělskou praxi na dotyčné půdě (např. neměnit extenzivní způsob pastvy na intenzivnější způsoby produkce).

(55) Pokud chce členský stát nahradit transakční náklady způsobené vstoupením do agroenvironmentálních závazků nebo závazků v oblasti dobrých životních podmínek zvířat, musí předložit přesvědčivé důkazy takových nákladů, například v podobě porovnání nákladů s náklady zemědělských podniků, které takové závazky nepřijaly. Komise proto obvykle nepovolí státní podporu transakčních nákladů na pokračování agroenvironmentálních závazků nebo závazků v oblasti dobrých životních podmínek zvířat již v minulosti přijatých, pokud členský stát nedoloží, že předmětné náklady i nadále vznikají nebo že nabíhají nové transakční náklady.

(56) Tam, kde jsou transakční náklady vypočteny na základě průměrných nákladů, popřípadě průměrných zemědělských podniků, by měly členské státy doložit, že zejména velkým zemědělským podnikům nejsou poskytovány příliš vysoké vyrovnávací platby. Pro účely výpočtu vyrovnávacích plateb členské státy zohlední, zda dotyčné transakční náklady vznikají na zemědělský podnik, nebo na hektar.

(57) Podpora na náklady na neproduktivní investice spojené s dosažením závazků přijatých v rámci agroenvironmentálních závazků může být poskytnuta až do výše 100 % způsobilých výdajů. Za tímto účelem by neproduktivní investice neměly vést k čistému růstu hodnoty nebo ziskovosti zemědělského podniku.

(58) Tam, kde za výjimečných okolností navrhne členský stát poskytnutí státní podpory na závazky kratšího trvání, než je předepsáno v souladu s nařízením (ES) č. 1698/2005, měl by předložit podrobné zdůvodnění, včetně doložení, že dopad dotyčného opatření na životní prostředí lze realizovat v plném rozsahu v kratší navrhované lhůtě. Částka navrhované podpory by měla odrážet kratší trvání přijatých závazků.

IV.C.3. *Platby v rámci Natury 2000 a platby související se směrnicí 2000/60/ES*

IV.C.3.a. Rozbor

(59) Pro stanovení budoucí politiky jsou zohledněna zejména níže uvedená hlediska:

a) Článek 38 nařízení (ES) č. 1698/2005 zavádí podporu Společenství pro zemědělce na náhradu vzniklých nákladů a ušlých příjmů vyplývajících ze znevýhodnění v dotčených oblastech v souvislosti s prováděním směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků ([20]), směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin ([21]) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky ([22]);

b) Na rozdíl od článku 16 nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 ze dne 17. května 1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) a o změně a zrušení některých nařízení ([23]) omezuje článek 38 nařízení (ES) č. 1698/2005 možnost náhrady na dopady tří směrnic uvedených v písmeni a). Proto by státní podpora na ušlé příjmy nebo dodatečné náklady vyplývající z provádění jiných norem Společenství nadále neměla být pod tímto titulem povolována;

c) Se zřetelem k jednotné platbě na zemědělský podnik zavedené nařízením (ES) č. 1782/2003 a k povinnosti udržovat veškerou zemědělskou půdu v dobrém zemědělském a ekologickém stavu, jak stanoví článek 5 dotyčného nařízení, by se státní podpora neměla poskytovat na náklady vyplývající z pouhého respektování těchto podmínek.

Iv.č. 3.b Politika

(60) Komise prohlásí státní podporu za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky uvedené v článku 38 nařízení (ES) č. 1698/2005 a v příslušných prováděcích pravidlech přijatých Komisí. Podpora bude povolena pouze na závazky jdoucí nad rámec cross compliance a podmínek stanovených v článku 5 nařízení (ES) č. 1782/2003. Veškerá podpora poskytnutá v rozporu se zásadou, že škody hradí znečišťovatel, by měla být výjimečná, dočasná a klesající.

IV.C.4. *Jiná podpora na ochranu životního prostředí*

(61) O investiční podpoře zemědělcům na ochranu životního prostředí pojednává kapitola IV.A výše.

(62) Komise přezkoumá jakoukoli jinou podporu na ochranu životního prostředí na základě pokynů Společenství o státní podpoře na ochranu životního prostředí, které jsou tímto prohlášeny za použitelné na odvětví zemědělství. Pokud budou tyto pokyny změněny nebo nahrazeny, budou platit veškerá nová ustanovení, pokud v nich samotných nebude stanoveno jinak.

([20]) Úř. věst. L 103, 25.4.1979, s. 1.
([21]) Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7.
([22]) Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1. Směrnice ve znění rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2455/2001/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2001, s. 1).
([23]) Úř. věst. L 160, 26.6.1999, s. 80. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1698/2005 (Úř. věst. L 277, 21.10.2005, s. 1).

(63) Podpora na ochranu životního prostředí ve prospěch podniků působících v oblasti zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh je prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v pokynech Společenství o státní podpoře na ochranu životního prostředí. V případě investiční podpory na ochranu životního prostředí lze použít vyšší maximální částku podpory na základě použití pravidel pro investiční podporu uvedených výše v kapitole IV.B.

IV.D. **Podpora na vyrovnání znevýhodnění v určitých oblastech**

(64) Tato podkapitola se vztahuje pouze na podporu poskytovanou prvovýrobě (zemědělcům).

IV.D.1. *Rozbor*

(65) Článek 37 nařízení (ES) č. 1698/2005 stanoví platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech v maximální částce 250 EUR na hektar zemědělsky využité plochy a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech v maximální částce 150 EUR na hektar zemědělsky využité plochy. Platby vyšší než maximální částky lze poskytnout v řádně odůvodněných případech, pokud průměrná částka všech těchto plateb poskytnutých na úrovni dotyčného členského státu nepřekročí maximální částku. Čl. 88 odst. 3 nařízení (ES) č. 1698/2005 zakazuje poskytnutí státní podpory zemědělcům jako náhrady za přírodní znevýhodnění v horských oblastech a v jiných znevýhodněných oblastech, nesplňuje-li podmínky stanovené v článku 37. V řádně odůvodněných případech však lze poskytnout dodatečnou podporu převyšující částky stanovené podle čl. 37 odst. 3.

(66) Podle třetího pododstavce článku 94 nařízení (ES) č. 1698/2005 se článek 37 a čl. 88 odst. 3 použijí ode dne 1. ledna 2010 s výhradou aktu Rady přijatého postupem podle článku 37 Smlouvy. Do té doby, v souladu s čl. 93 odst. 1 nařízení (ES) č. 1698/2005, se příslušná ustanovení nařízení (ES) č. 1257/1999 ponechávají v platnosti, a to zejména čl. 14 odst. 2, článek 15 a čl. 51 odst. 3 uvedeného nařízení. Nařízení Rady (ES) č. 1783/2003 ze dne 29. září 2003, kterým se mění nařízení (ES) č. 1257/1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) ([24]) zvyšuje maximální průměrnou částku na hektar, kterou lze poskytnout na základě článku 15 nařízení (ES) č. 1257/1999, z 200 EUR na 250 EUR v případech odůvodněných náležitě objektivními okolnostmi Na rozdíl od čl. 88 odst. 3 nařízení (ES) č. 1698/2005 čl. 51 odst. 3 nařízení (ES) č. 1257/1999 zakazuje státní podporu přesahující maximální částku stanovenou v příloze dotyčného nařízení, tj. státní podporu nad průměr 250 EUR na hektar.

([24]) Úř. věst. L 270, 21.10.2003, s. 70.

(67) Je třeba stanovit jednotný způsob výpočtu hospodářského dopadu uznaných znevýhodnění na základě zkušeností získaných Komisí. Tento způsob zejména zajistí, že nebude docházet k výplatě nepřiměřeně vysokých náhrad za hospodářské dopady přírodních znevýhodnění.

(68) Je třeba se vyhnout narušování hospodářské soutěže a vážné nerovnováze celkových hladin podpory mezi členskými státy. Proto je nutno stanovit horní hranici náhrad.

(69) Tato pravidla mohou být přezkoumána poté, co vstoupí v platnost článek 37 a čl. 88 odst. 3 nařízení (ES) č. 1698/2005.

IV.D.2. *Politika*

(70) Až do vstupu v platnost článku 37 a čl. 88 odst. 3 nařízení (ES) č. 1698/2005 Komise prohlásí státní podporu za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky čl. 14 odst. 1, prvních dvou odrážek čl. 14 odst. 2 a článku 15 nařízení (ES) č. 1257/1999 a veškerých prováděcích pravidel tohoto nařízení přijatých Komisí, a pokud příjemci splňují rámec cross compliance.

(71) Tam, kde se opatření státní podpory kombinují s podporou podle nařízení (ES) č. 1257/1999, nesmí celková podpora poskytnutá zemědělci překročit částky stanovené v souladu s článkem 15 tohoto nařízení.

(72) Od vstupu v platnost článku 37 a čl. 88 odst. 3 nařízení (ES) č. 1698/2005 prohlásí Komise státní podporu za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v předmětných článcích a ve veškerých prováděcích pravidlech přijatých Radou nebo Komisí.

(73) Ve všech případech, tedy jak pro podporu poskytnutou podle nařízení (ES) č. 1257/1999, tak podle nařízení (ES) č. 1698/2005, smí být státní podpora prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy za těchto podmínek:

a) Členský stát musí doložit dotyčná znevýhodnění a předložit důkazy, že částka náhrady, kterou hodlá zaplatit, nebude představovat nepřiměřeně vysoké vyrovnání dopadů dotyčných znevýhodnění;

b) Hladina vyrovnávacích plateb musí být v náležitém poměru k hospodářskému dopadu znevýhodnění. Hladina plateb musí být proto diferencovaná podle relativního dopadu znevýhodnění v různých znevýhodněných oblastech. To znamená, že tam, kde se průměrný dopad znevýhodnění na hektar porovnatelných zemědělských podniků liší např. o 20 %, by se měly vyrovnávací platby příslušně diferencovat;

c) Pro výpočet částek vyrovnávacích plateb se smí brát na zřetel pouze hospodářský dopad trvalých znevýhodnění stojících mimo lidskou kontrolu. Strukturální znevýhodnění, která lze případně napravit modernizací hospodářství nebo faktory, jako jsou daně, subvence nebo provedení reformy společné zemědělské politiky, nelze zohlednit;

d) Komise ověří nepřítomnost nepřiměřeně vysokých náhrad a přiměřenost plateb s použitím statistických nástrojů sladěných na úrovni Společenství. Tam, kde takové nástroje nebudou k dispozici nebo budou nedostatečné, použijí se jiné údaje, které budou podle názoru Komise dostatečně reprezentativní pro účely náležitého ověření;

e) Vyrovnávací platby musí odrážet průměrný hospodářský dopad znevýhodnění na hektar;

f) Částky náhrad, které lze poskytnout, se obvykle stanoví porovnáním průměrného příjmu na hektar zemědělských podniků ve znevýhodněných oblastech s příjmem stejně velkých zemědělských podniků produkujících stejné produkty v oblastech bez znevýhodnění nacházejících se v dotyčném členském státě. Výnos, který je třeba v tomto směru zohlednit, musí být přímým výnosem ze zemědělské činnosti, přičemž musejí být vyloučeny zejména zaplacené daně nebo obdržené subvence. V případě členského státu, který je celý považován za území sestávající ze znevýhodněných oblastí, se porovnání provede s podobnými oblastmi v jiných členských státech, v nichž lze podmínky výroby, zejména z hlediska podnebí a zeměpisné polohy, smysluplně porovnat s podmínkami v prvním členském státě.

(74) V souladu s pravidly pro rozvoj venkova si Komise vyhrazuje právo požadovat snižující platby pro zemědělské podniky přesahující určitou velikost. Za tímto účelem by oznámení měla uvádět velikost zemědělského podniku, který bude příjemcem těchto plateb.

IV.E. **Podpora na dodržení norem**

(75) Tato podkapitola se vztahuje pouze na podporu poskytovanou prvovýrobě (zemědělcům).

IV.E.1. *Rozbor*

(76) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Článek 31 nařízení (ES) č. 1698/2005 upravuje podporu tak, že se přispívá částečně na vzniklé náklady a ušlé příjmy zemědělců, kteří musí uplatňovat normy v oblasti ochrany životního prostředí, veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin, dobrých životních podmínek zvířat a bezpečnosti práce;

b) Ustanovení čl. 88 odst. 5 nařízení (ES) č. 1698/2005 zakazuje státní podporu zemědělcům, kteří se přizpůsobují náročným normám stanoveným v právních předpisech Společenství v oblastech ochrany životního prostředí, veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin, dobrých životních podmínek zvířat a bezpečnosti práce, nesplňuje-li podmínky stanovené v článku 31. Lze však poskytnout dodatečnou podporu převyšující maximální částky stanovené podle uvedeného článku s cílem pomoci zemědělcům dodržovat vnitrostátní právní předpisy, které jsou přísnější než normy Společenství;

c) Neexistují-li odpovídající právní předpisy Společenství, zakazuje čl. 88 odst. 6 nařízení (ES) č. 1698/2005 státní podporu zemědělcům, kteří se přizpůsobují náročným normám podle vnitrostátních právních předpisů v oblastech životního prostředí, veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin, dobrých životních podmínek zvířat a bezpečnosti práce, zakázána, nesplňuje-li podmínky stanovené v článku 31. Dodatečnou podporu převyšující maximální částky stanovené v příloze, pokud jde o čl. 31 odst. 2, lze poskytnout, je-li odůvodněná podle článku 31;

d) Za účelem dostatečně jasného výkladu je třeba vymezit, co se rozumí pod pojmy „významný vliv na obvyklé provozní náklady zemědělských hospodářství“ a „významný počet zemědělců“;

e) Článek 31 nařízení (ES) č. 1698/2005 omezuje celkovou kompenzaci, kterou může zemědělec obdržet za pětileté období na vzniklé náklady a ušlé příjmy v důsledku používání jedné nebo více shora uvedených norem na 10 000 EUR. Významná dodatečná státní podpora poskytnutá nad rámec této částky může vést k narušení hospodářské soutěže, a to zvláště v případě značných rozdílů v reálné hladině podpory mezi členskými státy nebo regiony. Rovněž platí, že velké zemědělské podniky by měly být lépe schopné vydržet dopad nových povinných norem na provozní náklady. Proto je třeba stanovit absolutní maximum hladiny podpory;

f) Pokud jde o nové normy, které nejsou založené na normách Společenství, měla by se podpora omezit na náklady způsobené normami, které představují riziko vytvoření reálného konkurenčního znevýhodnění pro dotčené zemědělce.

IV.E.2. *Politika*

(77) Komise prohlásí státní podporu za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky článku 31 a čl. 88 odst. 5 nebo 6 nařízení (ES) č. 1698/2005 a jakýchkoli prováděcích pravidel přijatých Komisí.

(78) Podpora překračující maximální hranici stanovenou v příloze nařízení (ES) č. 1698/2005 pokryje nanejvýš 80 %

vzniklých nákladů a ušlých příjmů způsobených zemědělci. Dohromady, včetně veškeré podpory Společenství, která může být poskytnuta, nesmí podpora překročit 12 000 EUR na hospodářství. Tato částka se nesmí překročit po každé pětileté období v případech náhrady poskytnuté za dodržení více než jedné normy.

(79) Podporu lze poskytnout pouze v souvislosti s normami, u nichž, pokud se výpočet provádí na průměrný zemědělský podnik, odvětví a členský stát dotčený normou, lze doložit, že jsou přímou příčinou:

a) nárůstu provozních nákladů na produkt nebo produkty dotčené normou nejméně o 5 %; nebo

b) ztráty příjmů rovnající se nejméně 10 % čistého zisku z produktu či produktů dotčených normou.

(80) Podporu lze poskytnout pouze v souvislosti s normami, které vedou k uvedenému nárůstu provozních nákladů nebo ztráty příjmů u nejméně 25 % všech zemědělských podniků (pod)odvětví v členském státě dotčeném normou.

(81) Pokud jde o vnitrostátní normy, členský stát doloží, že zavedení příslušné normy na vnitrostátní úrovni představuje riziko zapříčinění významného konkurenčního znevýhodnění pro dotčené producenty. Takové znevýhodnění lze doložit na základě průměrných rozdíků čistého zisku u průměrných zemědělských podniků (pod)odvětví dotčeného normou.

IV.F. **Podpora na zahájení činnosti mladých zemědělců**

(82) Tato podkapitola se vztahuje pouze na podporu poskytovanou prvovýrobě (zemědělcům).

IV.F.1. *Rozbor*

(83) Smyslem podpory zahájení činnosti mladých zemědělců je stimulovat rozvoj odvětví jako celku a bránit vylidňování venkovských oblastí. Článek 22 nařízení (ES) č. 1698/2005 proto upravuje režim Společenství pro podporu zahájení činnosti mladých zemědělců.

IV.F.2. *Politika*

(84) Komise prohlásí státní podporu na podporu zahájení činnosti mladých zemědělců za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje podmínky článku 22 nařízení (ES) č. 1698/2005 a veškerých prováděcích pravidel tohoto nařízení přijatých Komisí.

IV.G. **Podpora na předčasný odchod do důchodu nebo na ukončení zemědělských činností**

(85) Tato kapitola se vztahuje pouze na podporu poskytovanou prvovýrobě (zemědělcům).

IV.G.1. *Rozbor*

(86) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

— Článek 23 nařízení (ES) č. 1698/2005 upravuje podporu předčasného odchodu do důchodu. Pokud splňují podmínky požadující s konečnou platností ukončení veškeré obchodní zemědělské činnosti, mají takové režimy podpory pouze omezený dopad na hospodářskou soutěž, přičemž přispívají k dlouhodobému rozvoji odvětví jako celku.

IV.G.2. *Politika*

(87) Komise prohlásí státní podporu předčasného odchodu do důchodu za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje podmínky článku 23 nařízení (ES) č. 1698/2005. Komise povolí platby jdoucí nad maximální částky stanovené v uvedeném nařízení, pokud členský stát prokáže, že dotyčná platba nebude převedena na aktivně činné zemědělce.

(88) Pokud bude splňovat podmínky požadující s konečnou platností ukončení veškeré obchodní zemědělské činnosti, Komise státní podporu pro odchod zemědělců z veškeré zemědělské činnosti povolí.

IV.H. **Podpora pro seskupení producentů**

IV.H.1. *Rozbor*

(89) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska. Vzhledem k různorodé povaze zemědělské výroby nahlíží Komise tradičně příznivě na výplatu podpor „na zahájení činnosti“ zaměřených na motivaci ustavování seskupení producentů, která dávají dohromady zemědělce s cílem soustředit jejich nabídku a přizpůsobit produkci požadavkům trhu. Aby se podpora zaměřila na malé skupiny producentů a aby se předešlo poskytování velkých částek podpory, měla by se předmětná podpora omezovat na malé a střední podniky v rámci maximální částky.

IV.H.2. *Politika*

(90) Komise prohlásí podporu na zahájení činnosti pro seskupení producentů za slučitelnou s čl. 87 odst. 3

písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky [článku 9 předlohy nařízení o výjimkách].

(91) O podporách poskytnutých jiným zemědělským sdružením, která vykonávají úlohy na úrovni zemědělské výroby, jako jsou vzájemně podpůrné, pomocné a řídící služby pro zemědělská hospodářství členů, aniž by byla zapojena do společné úpravy dodávek na trh, tento oddíl nepojednává. Komise však použije zásady uvedené v tomto oddílu na podpory, které jsou poskytovány na pokrytí zřizovacích nákladů sdružení producentů, která zodpovídají za dohled nad používáním označení původu nebo značky jakosti.

(92) Podpory poskytnuté skupinám nebo sdružením producentů na pokrytí výdajů, které se zřizovacími náklady nesouvisejí, jako jsou investice nebo propagační činnosti, budou posuzovány v souladu s pravidly, jimiž se takové podpory řídí.

(93) Režimy podpory povolené podle tohoto oddílu budou podléhat podmínce požadující, aby byly upraveny tak, že budou brát na zřetel jakoukoli změnu v nařízeních, jimiž se řídí společné organizace trhu.

(94) Jako alternativu poskytování podpory skupinám nebo sdružením producentů lze poskytnout podporu až do výše stejné celkové částky přímo producentům jakožto vyrovnání jejich příspěvků na provozní náklady skupin v průběhu prvních pěti let od založení dotyčné skupiny. Komise nepovolí státní podporu na náklady, na něž se vztahuje tato podkapitola, ve prospěch velkých podniků.

IV.I. **Podpora na novou parcelaci pozemků**

IV.I.1. *Rozbor*

(95) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Podpora reparcelace pozemků vede k povzbuzení rozvoje odvětví jako celku a ke zlepšení infrastruktury. Článek 30 nařízení (ES) č. 1698/2005 proto upravuje režim Společenství pro podporu nové parcelace pozemků.

b) Pokyny Společenství o státní podpoře v odvětví zemědělství na období 2000–2006 stanovily pravidla pro poskytování podpory na reparcelaci pozemků; Účelem těchto podpor bylo přispět k výměně parcel zemědělských pozemků a usnadnit zavedení hospodářsky životaschopných zemědělských podniků.

c) Zkušenost ukázala, že uvedená podpora nové reparcelace pozemků může být zachována, vzhledem k jejímu přínosu pro rozvoj zemědělského odvětví, jakož i k jejímu omezenému vlivu na hospodářskou soutěž.

IV.I.2. *Politika*

(96) Komise prohlásí podporu na reparcelaci pozemků za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky článku 13 [nového nařízení o výjimkách].

IV.J. **Podpora na povzbuzení produkce jakostních zemědělských produktů a jejich uvádění na trh**

IV.J.1. *Rozbor*

(97) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Podpůrná opatření zaměřená na poskytnutí pobídek zaměřených na zlepšení jakosti zemědělských produktů zpravidla vytvářejí přidanou hodnotu zemědělské výroby a napomáhají odvětví jako celku přizpůsobit se spotřebitelské poptávce, která klade na jakost rostoucí důraz. Komise zpravidla zaujímá příznivý postoj, pokud jde o takové podpory. Zkušenost však ukazuje, že mohou taková podpůrná opatření představovat riziko porušení podmínek hospodářské soutěže a mohou mít nepříznivý dopad na obchod mezi členskými státy způsobem, který je v rozporu se společným zájmem. To platí zejména tam, kde se poskytují velké částky podpory, nebo tam, kde vyplácení podpory pokračuje i poté, co podpora přestala mít jakýkoli pobídkový účinek, čímž se přeměnila na podporu provozní;

b) Článek 32 nařízení (ES) č. 1698/2005 zavádí zvláštní podpůrné opatření pro účast zemědělců v programech jakosti potravin. Pravidla státní podpory by měla být uvedena v soulad s tímto podpůrným opatřením;

c) Velké podniky by měly být schopny pokrýt náklady na taková opatření samy. Podpora by proto měla být omezena na malé a střední podniky. V této souvislosti stanoví příloha nařízení (ES) č. 1698/2005 maximální částku na zemědělský podnik;

d) Vzhledem k podobnostem mezi podniky působícími ve zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh by se měla podpora takovým podnikům povolovat v souladu s pravidly pro poskytování podpory jiným výrobním podnikům.

IV.J.2. *Politika*

(98) Komise prohlásí státní podporu na podporu produkce jakostních zemědělských produktů poskytovanou prvovýrobcům (zemědělcům) za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v [článku 14 budoucího nařízení o výjimkách].

(99) Komise prohlásí státní podporu na podporu produkce jakostních zemědělských produktů poskytovanou podni-

kům působícím ve zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky článku 5 nařízení (ES) č. 70/2001.

(100) Komise nepovolí státní podporu na náklady, na něž se vztahuje tato podkapitola, ve prospěch velkých podniků.

(101) Podporu investic nezbytných pro modernizaci výrobních zařízení, včetně investic nezbytných pro správu dokumentačních systémů a pro provádění postupů a kontroly produktů, lze poskytnout pouze v souladu s pravidly uvedenými v kapitolách IV.A a IV.B výše podle náležité příslušnosti.

IV.K. **Poskytování technické podpory v odvětví zemědělství**

IV.K.1. *Rozbor*

(102) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Komise pohlíží příznivě na programy podpory zaměřené na poskytování technické podpory v odvětví zemědělství. Takové měkké podpory zlepšují výkonnost a odbornost zemědělství ve Společenství a tak přispívají k jeho dlouhodobé životaschopnosti, přičemž mají pouze velice omezený dopad na hospodářskou soutěž. Jelikož je podpora na pokrytí nákladů zemědělců za využití služeb subjektů, které prostředkují výměnu strojů a zemědělských pracovníků, opakujícím se výdajem a součástí normálních provozních nákladů zemědělce, měla by se v budoucnu omezovat na podporu *de minimis*.

b) Velké podniky by měly být schopny pokrýt náklady na taková opatření samy. Podpora by proto měla být omezena na malé a střední podniky.

c) Vzhledem k podobnostem mezi podniky působícími ve zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh by se měla podpora takovým podnikům povolovat v souladu s pravidly pro poskytování podpory jiným výrobním podnikům.

IV.K.2. *Politika*

(103) Komise prohlásí státní podporu na poskytování technické podpory poskytované prvovýrobcům (zemědělcům) za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v [článku 15 budoucího nařízení o výjimkách].

(104) Poskytování technické podpory prvovýrobcům (zemědělcům) může být prováděno seskupeními producentů nebo jinými organizacemi bez ohledu na jejich velikost.

(105) Komise prohlásí státní podporu na poskytování technické podpory poskytované podnikům působícím ve zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky článku 5 nařízení (ES) č. 70/2001.

(106) Komise nepovolí státní podporu na náklady velkých podniků, o kterých pojednávají body 104 a 105.

(107) Komise bude zkoumat případ od případu státní podporu na jiné činnosti v oblasti popularizace nových technik, jako jsou přiměřeně malé pilotní projekty nebo ukázkové projekty. Členský stát poskytne jasný popis projektu včetně vysvětlení, v čem spočívá novost tohoto projektu, a veřejného zájmu na poskytnutí podpory (například proto, že nebyl nikdy dříve testován) a prokáže soulad s těmito podmínkami:

a) počet zúčastněných podniků a trvání pilotního programu se musí omezit na to, co je nezbytné pro náležité zkoušení;

b) sloučená částka podpory takových projektů poskytnutá jednomu podniku nesmí překročit 100 000 EUR v období tří rozpočtových let;

c) výsledky pilotního programu jsou zveřejněny, přinejmenším na internetu, na adrese uvedené v režimu podpory;

d) všechny další podmínky, které může Komise považovat za nezbytné, aby se předešlo narušení trhu nebo aby se tato podpora nestala provozní podporou.

IV.L **Podpory v odvětví živočišné výroby**

IV.L.1. *Rozbor*

(108) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Pokyny Společenství o státní podpoře v odvětví zemědělství na období 2000–2006 stanovily pravidla pro poskytování podpory v odvětví živočišné výroby; Účelem této podpory bylo povzbudit udržení a zlepšení genetické jakosti živočišné výroby ve Společenství;

b) Zkušenost ukázala, že tato podpora by měla být zachována jen v případě, že skutečně přispívá k udržení a zlepšení genetické jakosti živočišné výroby; podpora určená na pokrytí části nákladů na chov jednotlivých

plemenných zvířat samčího pohlaví se nepovažuje za podporu, která plní svůj účel, protože pouze ulevuje zemědělcům od nákladů, které by obvykle při vykonávání své činnosti měli;

c) Podpora určená na pokrytí části nákladů spojených se zaváděním inovativních technik nebo postupů chovu hospodářských zvířat na úrovni zemědělských podniků, přestože rovněž pouze ulevuje zemědělcům od nákladů, které by obvykle při vykonávaní své činnosti měli, mohou být po určitou dobu zachovány, vzhledem k inovativní složce, na kterou se zaměřují; Umělá inseminace by neměla být způsobilá pro poskytnutí podpory, protože se nepovažuje za inovativní postup;

d) Reprodukce hospodářských zvířat nepředstavuje vlastní činnost primární produkce; Investiční podpora pro reprodukční centra by se proto měla řídit pravidly použitelnými na podporu podnikům činným v zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh;

e) Velké podniky by měly být schopny pokrýt náklady na opatření uvedená v této podkapitole samy. Podpora by proto měla být omezena na malé a střední podniky.

IV.L.2. *Politika*

(109) Komise prohlásí státní podporu v odvětví živočišné výroby za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky čl. 16 odst. 1 písm. a), b) a c) a čl. 16 odst. 3 [nového nařízení o výjimkách]. Komise nepovolí státní podporu na náklady, na něž se vztahuje tato kapitola, ve prospěch velkých podniků.

IV.M. **Státní podpory pro nejvzdálenější regiony a ostrovy v Egejském moři**

IV.M.1. *Rozbor*

(110) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Nařízení (ES) č. 1698/2005 upravuje zvláštní odchylky a sazby na investiční podporu poskytovanou jednak zemědělcům a jednak zpracovatelským podnikům a podnikům uvádějícím zemědělské produkty na trh v nejvzdálenějších regionech a na menších ostrovech v Egejském moři ve smyslu nařízení (ES) č. 2019/93. O těchto sazbách podpory bylo již pojednáno v kapitole o investiční podpoře;

b) Článek 11 nařízení Rady (ES) č. 247/2006 ze dne 30. ledna 2006, kterým se stanoví zvláštní opatření v oblasti zemědělství ve prospěch nejvzdálenějších regionů Unie ([25]) stanoví, že opatření přijímaná v rámci podpůrných programů pro nejvzdálenější regiony musí být v souladu s právem Společenství a ve shodě s ostatními politikami Společenství a s opatřeními, která jsou v rámci těchto politik přijímána. Především nemůže být žádné opatření na základě nařízení č. 247/2006 financováno jako:

i) dodatečná podpora na režimy prémií nebo podpory v rámci společné organizace trhu, s výjimkou případů odůvodněných na základě objektivních kritérií;

ii) podpora výzkumných projektů, opatření na podporu výzkumných projektů nebo opatření, které může Společenství financovat na základě rozhodnutí Rady 90/424/EHS ze dne 26. června 1990 o některých výdajích ve veterinární oblasti ([26]);

iii) podpora opatření v oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1698/2005.

c) Od roku 2000 získala Komise pouze omezené zkušenosti s opatřeními státní podpory oznamovanými pro nejvzdálenější regiony. Z tohoto důvodu je obtížné vypracovat obecně použitelný popis opatření, která by mohla být speciálně povolována pro tyto regiony;

d) Článek 16 nařízení Rady (ES) č. 247/2006 stanoví, že u zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy, na něž se vztahují články 87, 88 a 89 Smlouvy, může Komise v odvětví produkce, zpracování a uvádění těchto produktů na trh schválit provozní podporu, aby se tím zmírnily zvláštní obtíže zemědělské produkce v nejvzdálenějších regionech způsobené odlehlostí, ostrovní povahou a vzdálenou polohou;

e) Článek 21 nařízení (ES) č. 247/2006 povoluje Španělsku poskytovat státní podporu na pěstování tabáku na Kanárských ostrovech.

IV.M.2. *Politika*

(111) Komise bude posuzovat návrhy na poskytnutí státní podpory určené k uspokojení potřeb těchto regionů případ od případu na základě zvláštních právních ustanovení platných pro tyto regiony a s ohledem na slučitelnost dotčených opatření s programy rozvoje venkova v dotčených regionech a na jejich dopady na hospodářskou soutěž jak v dotčených regionech, tak v jiných částech Společenství.

([25]) Úř. věst. L 42, 14.2.2006, s. 1.

([26]) Úř. věst. L 224, 18.8.1990, s. 19. Rozhodnutí naposledy pozměněné rozhodnutím 2006/782/ES (Úř. věst. L 328, 24.11.2006, s. 57).

V. ŘÍZENÍ RIZIK A ŘEŠENÍ KRIZÍ

V.A. Obecné

(112) Dobré řízení rizik a krizové řízení je klíčovým nástrojem trvale udržitelného a konkurenceschopného odvětví zemědělství ve Společenství. Nedávno se rozvinula debata díky sdělení Komise o řízení rizik a řešení krizí v zemědělství ([27]). Rozprava na úrovni Rady v průběhu roku 2005 došla ([28]) k jednomyslnému závěru, že používání státní podpory na opatření v oblasti řízení rizik a řešení krizí musí podléhat příslušným pravidlům Společenství o hospodářské soutěži. Rada se dohodla, že způsobilé nástroje řízení rizik musí proto vyhovovat ustanovením zakotveným v pokynech Společenství ke státní podpoře v odvětví zemědělství. Mezi členskými státy bylo dosaženo širokého konsensu, že ačkoli může být financování z veřejných zdrojů nezbytné zvláště pro zakládání nových nástrojů a jejich hladké uvádění do praxe, je rovněž nezbytná společná odpovědnost, a tedy i finanční přispívání zemědělských producentů.

(113) Pro určité druhy rizik a krizí v odvětví zemědělství může být poskytnutí státní podpory náležitým prostředkem podpory. Nesmí se však nikdy zapomínat, že členský stát nemá vlastně povinnost státní podporu poskytnout. Důsledkem je, že na podobné riziko nebo krizi mohou producenti v jednom členském státě nebo regionu podporu dostat, zatímco producenti v jiných členských státech nebo regionech podporu nedostanou. Popsané rozdíly v poskytování podpor mohou vést k narušení hospodářské soutěže. Proto musí, stejně jako je tomu u jiných druhů státní podpory, brát povolování státní podpory na řízení rizik a řešení krizí na zřetel potřebu vyhnout se narušení hospodářské soutěže. Je třeba počítat i s požadavkem minimálního příspěvku nebo jiné přiměřené spoluúčasti producentů na nákladech na ztráty nebo dotyčná opatření, aby se zmírnilo riziko narušení hospodářské soutěže a aby se poskytla pobídka k minimalizaci rizik.

(114) V odvětví zemědělství je obzvlášť velkým rizikům a krizím vystavena zemědělská prvovýroba. Podniky působící v oblasti zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh mají zpravidla daleko lepší možnost rizika odrážet. Proto by se měly určité druhy podpor na odvracení rizik a krizí omezovat na prvovýrobu.

(115) Státní podpora by se měla omezovat na pomoc zemědělcům čelícím rozmanitým obtížím, přestože vynaložili přiměřené úsilí, aby rizika minimalizovali. Státní podpora by neměla mít za následek to, že by uváděla zemědělce v pokušení zbytečně riskovat. Zemědělci by měli sami nést následky neprozíravé volby výrobních metod nebo produktů.

(116) Na základě shora uvedených úvah Komise přezkoumala stávající soubor opatření v oblasti řízení rizik a krizového řízení, která smějí být financována prostřednictvím státní podpory. Došla při tom k závěru, že je stávající soubor nástrojů přiměřený, ale ve světle získaných zkušeností by se měl zdokonalit. Ve světle důkladného vyhodnocování a přezkoumávání politiky Společenství v oblasti náhrad za choroby zvířat, které stále ještě probíhá, však bude nezbytné přezkoumat podkapitolu V.B.4, jakmile bude uvedené hodnocení ukončeno.

(117) Zavedení možnosti *de minimis* ([29]) na úrovni prvovýroby v roce 2005 poskytuje členským státům další nástroj, za jehož použití mohou poskytovat minimum podpory rychle a bez nutnosti žádat Komisi o povolení. Zahrnutí zemědělských zpracovatelských a tržně–dodavatelských podniků do nařízení *de minimis*, které se vztahuje na nezemědělské podniky, a umožnění podpory až do výše [200 000 EUR] na podnik a na období tří rozpočtových roků představuje další usnadnění podpory takovým podnikům. Musí být však jasné, že podpora *de minimis* nemůže vyřešit větší hospodářské problémy vyplývající z krize. Veškerá další významná podpora se musí poskytovat v rámci systému státní podpory, který zajišťuje Komisi kontrolu a zabraňuje narušení hospodářské soutěže.

(118) Je třeba mít jasno v tom, že tato pravidla státní podpory sama o sobě nemohou jako taková zastoupit nebo nahradit optimální řešení krizí. Státní podpora je může za jistých okolností pouze usnadnit. Ke krizi může dojít přes noc, což by vyžadovalo rychlou reakci. Účinné řešení krizí vyžaduje, aby se uměly členské státy včasně rozhodnout, která opatření státní podpory dají k dispozici. Na členských státech leží odpovědnost prozkoumat různé možnosti státní podpory a zavést včas režimy podpory tak, aby se mohly bezprostředně použít v případě naléhavých problémů. Potřeba zavedení systému vyrovnávacích plateb, jeho oznámení Komisi a žádost ke Komisi o jeho povolení může totiž spotřebovat příliš mnoho cenného času, než by bylo možné poskytnout pomoc těm nejpotřebnějším.

V.B. Podpory na náhradu škod na zemědělské výrobě nebo na prostředcích zemědělské výroby

V.B.1. *Obecné*

(119) S cílem vyhnout se riziku narušení podmínek hospodářské soutěže považuje Komise za důležité zajistit, aby byla podpora na náhradu za škody způsobené na zemědělské výrobě vyplacena podnikům co nejdříve po dotčené nepříznivé události. Tam, kde se podpora vyplácí až několik let po dotyčné události, existuje reálné nebezpečí, že vyplacení takové podpory povede ke stejným hospodářským důsledkům jako provozní podpora. To platí zejména

([27]) KOM(2005) 74.

([28]) Dokument Rady 11120/05 ze dne 15. září 2005.

([29]) Nařízení (ES) č. 1860/2004 ze dne 6. října 2004 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* v zemědělském odvětví a v odvětví rybolovu (Úř. věst. L 325, 28.10.2004, s. 4).

tam, kde je podpora vyplacena zpětně u nároků, které nebyly v době nepříznivé události náležitě doloženy. Proto pokud neexistuje konkrétní zdůvodnění, které vyplývá např. z podstaty a rozsahu události nebo z pozdější či stále přetrvávající podstaty škod, Komise neschválí návrhy na podporu předložené po více než třech letech od události, ani návrhy, aby byla podpora vyplacena po uplynutí více než čtyř let po události.

V.B.2. *Podpora na náhradu škody způsobené přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi*

(120) Tato podkapitola se vztahuje na celé odvětví zemědělství.

(121) Vzhledem k tomu, že pojmy „přírodní pohroma“ a „mimořádná událost“ uvedené v čl. 87 odst. 2 písm. b) Smlouvy představují výjimky z obecné zásady neslučitelnosti státní podpory se společným trhem zakotvené v čl. 87 odst. 1 Smlouvy, je Komise přesvědčena, že tyto pojmy je třeba vykládat restriktivně. To potvrdil i Soudní dvůr Evropských společenství ([30]). Doposud přijímala Komise výklad, že zemětřesení, laviny, sesuvy půdy a povodně mohou představovat přírodní pohromy. S cílem usnadnit rychlé řešení krizí bude Komise nadále povolovat režimy podpory na náhradu škod způsobených přírodními pohromami ve formě zemětřesení, lavin, sesuvů půdy, povodní a jiných přírodních pohrom za předpokladu, že lze získat dostatečně přesný popis.

(122) Mimořádné události, které Komise doposud uznávala, zahrnovaly válku, vnitrostátní nepokoje nebo stávky a s určitými výhradami a v závislosti na jejich rozsahu velké jaderné nebo průmyslové havárie a požáry, v jejichž důsledku došlo k velkým ztrátám. Na druhé straně Komise neuznávala, že by bylo možné považovat požár jednoho výrobního závodu krytého běžným komerčním pojištěním za mimořádnou událost. Obecně platí, že Komise zpravidla neuznává, že vypuknutí chorob rostlin či zvířat lze považovat za přírodní pohromy či mimořádné události. V jednom případě však Komise uznala velmi rozsáhlé ohnisko úplně nové zvířecí choroby za mimořádnou událost. Vzhledem k zákonitým obtížím při předvídání takových událostí bude Komise i nadále posuzovat návrhy na poskytnutí podpory v souladu s čl. 87 odst. 2 písm. b) Smlouvy případ od případu, s ohledem na svoji předchozí praxi v této oblasti.

(123) Jakmile je existence přírodní pohromy nebo mimořádné události doložena, povolí Komise podporu až do výše 100 % náhrady za hmotné škody. Náhrada se obvykle vypočítává na úrovni jednotlivého příjemce. Aby se předešlo nepřiměřeně vysoké náhradě, odečtou se od částky podpory veškeré splatné platby, např. pojistné plnění. Komise rovněž uzná podporu na náhradu ušlých příjmů v důsledku zničení prostředků zemědělské výroby za předpokladu, že se nebude ve výsledku jednat o náhradu nepřiměřeně vysokou. Ve všech případech vyžaduje judikatura Soudního dvora, aby členský stát doložil přímou souvislost mezi škodou způsobenou mimořádnou událostí a státní podporou; a dále aby vyhotovil co nejpřesnější posouzení škody, kterou dotčení producenti utrpěli.

V.B.3. *Podpora na náhradu zemědělcům za ztráty způsobené nepříznivými povětrnostními podmínkami*

(124) Tato podkapitola se vztahuje pouze na podporu poskytovanou prvovýrobě (zemědělcům).

V.B.3.1. Rozbor

(125) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Komise zastává důsledně stanovisko, že nepříznivé povětrnostní podmínky jako mráz, kroupy, led, déšť nebo sucho nemohou být samy o sobě považovány za přírodní pohromy ve smyslu čl. 87 odst. 2 písm. b) Smlouvy. Avšak vzhledem ke škodám, které mohou způsobit na zemědělské výrobě nebo na prostředcích zemědělské výroby, se mohou takové události blížit přírodním pohromám, jakmile rozsah škod dosáhne určitého prahu obvyklé produkce. Náhrada za uvedené srovnatelné události představuje příspěvek k rozvoji odvětví zemědělství a měla by být povolena na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy;

b) Na rozdíl od dřívější praxe Komise se jeví jako vhodnější společný minimální práh škod ve výši 30 % obvyklé výroby pro všechny oblasti. Namísto požadavku nižšího rozsahu ve znevýhodněných oblastech se jeví jako lepší hledisko při předběžném určování vyšší maximální hladiny náhrad hospodářské znevýhodnění zemědělců působících v takových regionech;

c) Vzhledem k zákonité variabilitě zemědělské výroby se rovněž jeví jako nezbytné určit minimální práh, aby se zajistilo, že povětrnostní podmínky nebudou použity jako záminka pro výplatu provozní podpory. Aby bylo jisté, že došlo k příslušné úrovni minimální škody – a na rozdíl od předchozí praxe – je třeba dosáhnout minimálního prahu poškození u trvalých kultur (např. u ovocných stromů) v roce jedna, a nikoli až v průběhu několika let;

d) Jakmile bylo minimálního prahu poškození dosaženo, Komise v minulosti uznávala, že se náhrada rovněž vyplatí za prvních 30 % ztrát. Tento systém vytvořil

([30]) Viz rozsudek ze dne 11. listopadu 2004 ve věci C-73/03 Španělsko v. Komise, odstavec 37; rozsudek ze dne 23. února 2006 ve věci C-346/03 a C-529/03 Giuseppe Atzeni a spol., odstavec 79.

paradoxní výsledek, že zemědělec působící v normálních oblastech, který utrpěl ztrátu 29 %, nedostal vůbec žádnou náhradu, zatímco zemědělec, který utrpěl ztrátu 30 %, mohl dostat náhradu za 30 %. Lze dovozovat, že uvedený systém nenabádá zemědělce, aby vynaložil veškeré úsilí k omezení škod. Naopak existuje hospodářská pobídka dosáhnout na minimální práh poškození, což zadá právo na náhradu. Takové pobídky by měly být omezeny zavedením pravidla, že některé škody musí vždy nést sám zemědělec;

e) Aby se ještě dále zkvalitnilo řízení rizik, měli by být zemědělci pobízeni k uzavírání pojistek, kdekoli je to možné. Proto by se od určitého okamžiku v budoucnu měla náhrada za špatné počasí pro zemědělce, kteří se na dotčený produkt nepojistili, omezit. Pouze tehdy, když je členský stát s to přesvědčivě doložit, že navzdory veškerému odpovídajícímu úsilí není pro příslušný druh události či produktu dostupné pojištění k dispozici, měla by Komise od tohoto požadavku upustit;

f) V některých částech Společenství se může stávat stále více určujícím rysem zemědělské výroby nedostatek vody. Zemědělci a členské státy musí aktivně přispívat k dobrému vodohospodářství, aby zmírnili dopad sucha. Proto by se neměla povolovat žádná náhrada za sucho v členských státech, které nezavedly v plném rozsahu článek 9 směrnice 2000/60/ES, pokud jde o zemědělství, a nezajišťují úplné navracení nákladů na vodohospodářské služby poskytované zemědělství;

g) Tak jako v minulosti by se měla náhrada za nepříznivé povětrnostní vlivy omezovat na prvovýrobu (zemědělce). U podniků působících ve zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh se musí riziko nepříznivých povětrnostních vlivů považovat za běžné podnikatelské riziko. Pokud se tyto podniky začnou potýkat s hospodářskými obtížemi v důsledku nepříznivých povětrnostních vlivů, pomoci se jim může dostat prostřednictvím podpory na záchranu a restrukturalizaci;

h) Na rozdíl od své praxe a za účelem usnadnění rychlého řešení krizí by měla Komise podporovat režimy podpory, které předem nevyžadují předložení výčtu škod; členské státy by však měly mít povinnost dostatečně doložit dotyčnou nepříznivou povětrnostní událost formou výročních zpráv.

V.B.3.2. Politika

(126) Komise prohlásí podporu na ztráty způsobené nepříznivými povětrnostními událostmi za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v [článku 11 budoucího nařízení o výjimkách].

(127) Aby bylo Komisi umožněno náležitě posoudit dotyčné režimy podpory, měla by oznámení podpůrných opatření na náhradu škod způsobených nepříznivými povětrnostními podmínkami zahrnovat příslušné podpůrné meteorologické informace. Tyto informace lze rovněž poskytnout dodatečně formou výročních zpráv v souladu s požadavky poslední věty [20 odst. 3 budoucího nařízení o výjimkách].

(128) Komise uzná alternativní způsoby výpočtu normální produkce, včetně regionálních referenčních hodnot, pokud dojde k uspokojivému závěru, že jsou reprezentativní a že se nezakládají na nezvykle vysokých výnosech. Pokud nepříznivý klimatický jev zasáhl stejným způsobem rozsáhlou oblast, mohou být platby podpory založeny na průměrných ztrátách za podmínky, že tyto průměrné ztráty jsou reprezentativní a že nepovedou k výrazně nadměrnému odškodnění některého příjemce.

(129) Podpora, která je předmětem této podkapitoly, se smí vyplatit pouze zemědělcům nebo případně organizacím producentů, jichž je zemědělec členem; částka podpory by neměla překročit skutečnou ztrátu vzniklou zemědělci.

(130) Pokud jde o ztráty utrpěné od 1. ledna 2010, odchýlí se Komise od podmínky uvedené v [čl. 11 odst. 8 budoucího nařízení o výjimkách] pouze tehdy, když může členský stát přesvědčivě doložit, že navzdory veškerému odpovídajícímu úsilí nebylo v době vzniku škody dostupné pojištění pokrývající statisticky nejběžnější podnebná rizika v dotčeném členském státě nebo regionu k dispozici.

V.B.4. *Podpora na tlumení chorob zvířat a na ochranu před chorobami rostlin*

(131) Tato podkapitola se vztahuje pouze na podporu poskytovanou prvovýrobě (zemědělcům). Ve světle důkladného vyhodnocování a přezkoumávání politiky Společenství v oblasti náhrad za choroby zvířat, které stále ještě probíhá, však bude nezbytné přezkoumat příslušnou podkapitolu, jakmile bude uvedené hodnocení ukončeno.

V.B.4.1. Rozbor

(132) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Případy, kdy zemědělec přijde o hospodářská zvířata v důsledku choroby nebo kdy jsou jeho plodiny napadeny chorobami rostlin, obvykle nepředstavují přírodní pohromu nebo mimořádnou událost ve smyslu Smlouvy. V takových případech může Komise podporu na náhradu vzniklých ztrát, jakož i podporu na předcházení budoucích ztrát povolit pouze na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, který stanoví, že podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých

hospodářských aktivit nebo oblastí, mohou být považovány za slučitelné se společným trhem, pokud nemění podmínky obchodu v míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem;

b) V souladu s výše uvedenými zásadami má Komise za to, že výplata podpory zemědělcům na náhradu ztrát způsobených chorobami zvířat či rostlin může být uznávána pouze jako součást příslušného programu prevence, kontroly a eradikace dotčené choroby na úrovni Společenství nebo na vnitrostátní či regionální úrovni. Podpory, které zemědělci pouze nahrazují vzniklé ztráty, aniž by představovaly jakékoli kroky k nápravě problému u zdroje, se musí považovat za pouhé provozní podpory, které jsou se společným trhem neslučitelné. Proto bude Komise požadovat, aby na úrovni Společenství nebo na vnitrostátní úrovni existovala ustanovení – ať v podobě zákona, nařízení či správního aktu – která určí, že dotyčnou chorobou by se měly zabývat příslušné vnitrostátní orgány buď zavedením opatření na její eradikaci, zejména zavedením závazných opatření dávajících prostor pro náhrady, nebo – v počáteční etapě – zavedením varovného systému kombinovaného tam, kde je to vhodné, s pobídkovou podporou jednotlivých subjektů k dobrovolné účasti na preventivních opatřeních ([31]). Proto mohou být předmětem podpůrných opatření pouze choroby, které spadají pod působnost orgánů veřejné moci, a nikoli opatření, za která musí převzít odpovědnost v přiměřeném rozsahu zemědělci sami;

c) Cíle podpůrných opatření by měly být buď:

i) preventivní v tom smyslu, že zahrnují depistážní opatření nebo rozbory, vyhubení škůdců, kteří mohou chorobu přenášet, preventivní očkování zvířat nebo ošetření plodin a preventivní porážení hospodářských zvířat nebo ničení plodin, nebo

ii) vyrovnávací v tom smyslu, že jsou postižená hospodářská zvířata poražena nebo plodiny zničeny podle příkazů či doporučení orgánů veřejné moci nebo uhynou v důsledku očkování či jiných opatření doporučených či nařízených příslušnými orgány, nebo

iii) kombinovaná v tom smyslu, že režim vyrovnávací podpory na ztráty vzniklé v důsledku choroby podléhá podmínce, že se příjemce zaváže v budoucnu učinit vhodná preventivní opatření podle pokynů orgánů veřejné moci;

d) S cílem zkvalitnit řízení rizik je třeba brát ohled na to, zda chování zemědělce (např. výběr způsobu produkce) přispělo ke zvýšení rizika choroby;

e) Jako v minulosti by se měly náhrady za choroby zvířat a rostlin omezovat na úroveň prvovýroby (zemědělců). U podniků působících ve zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh se musí dopad chorob na podnikání považovat za běžné podnikatelské riziko. Pokud se tyto podniky začnou potýkat s hospodářskými obtížemi v důsledku chorob zvířat či rostlin, pomoci se jim může dostat prostřednictvím podpory na záchranu a restrukturalizaci. Další možnost pomoci těmto podnikům se naskýtá skrze zahrnutí zemědělských zpracovatelských a tržně–dodavatelských podniků do působnosti nařízení de minimis, které upravuje podporu nezemědělským podnikům, což otvírá možnost podpory až do výše 200 000 EUR na podnik a tři rozpočtové roky;

f) Pokud jde o podporu na testy přenosné spongiformní encefalopatie (TSE), jsou brána na zřetel níže uvedená hlediska:

i) testy slouží účelům prevence šíření přenosné spongiformní encefalopatie, choroby, která vzbuzuje obzvláštní obavy z hlediska ochrany lidského zdraví;

ii) existuje riziko narušení hospodářské soutěže vyplývající z různých hladin poskytované státní podpory, a to přinejmenším pokud jde o dobytek určený na porážku. V současné době však většina členských států nějakou státní podporu poskytuje. Ceny za testy na přenosnou spongiformní encefalopatii jsou i nadále v jednotlivých členských státech různé. Aby se omezilo riziko narušení hospodářské soutěže způsobené podporou poskytnutou na testy přenosné spongiformní encefalopatie u dobytka poráženého pro lidskou spotřebu a aby existovaly pobídky k výzkumu směřujícímu k nižším cenám za testy, měla by být podpora omezena na 40 EUR, což přestavuje v současnosti zhruba nejvýhodnější cenu ve Společenství;

iii) existuje obava, že pokud budou zemědělci přinuceni platit náklady na testy uhynulého dobytka, mohou se někteří začít pokoušet vyhýbat kontrolám tím, že se budou nezákonně zbavovat jatečních těl, čímž sníží spolehlivost statistických údajů a budou vytvářet zdravotní rizika;

iv) pokud jde o zvířata nízké hodnoty jako ovce a kozy, mohou být náklady na testy přenosné spongiformní encefalopatie vyšší než hodnota samotného zvířete. Pokud budou majitelé nuceni za testy platit, může to představovat riziko, že budou taková zvířata uváděna na trh bez testování, což opět sníží dostupnost údajů;

([31]) V případech, kdy se prokáže, že jsou choroby zvířat či rostlin důsledkem nepříznivých povětrnostních podmínek, posoudí Komise podpůrné opatření podle ustanovení podkapitoly V.B.3. výše tyto požadavky platit nebudou.

v) pokud jde jak o uhynulá zvířata, tak o zvířata nízké hodnoty, riziko narušení hospodářské soutěže vyvolané poskytnutím podpory se jeví jako menší než v případě jatečního dobytka;

g) Pokud jde o podporu na uhynulá zvířata, byla vzata na zřetel níže uvedená hlediska:

i) uhynulá zvířata představují normální součást chovu živých zvířat, a proto patří do běžných výrobních nákladů;

ii) zásada „znečišťovatel platí“ ([32]) zavádí primární povinnost producentů náležitě se postarat o likvidaci uhynulého dobytka a hradit náklady na tuto likvidaci;

iii) poskytnutí podpory na odstranění odpadu může být v rozporu se zásadou uplatňovanou v zemědělství, že podpora by se měla poskytovat pouze na počínání, které překračuje hranice dobré zemědělské praxe. Právní předpisy Společenství, které tvoří součást dobré zemědělské praxe, stanoví povinnost náležité likvidace jatečních těl;

iv) náklady na likvidaci uhynulých zvířat mohou být vysoké, a to zejména v případech, kdy musí být odstraněna ze vzdálených lokalit jateční těla těžkých zvířat jako skotu nebo koní;

v) je obtížné kontrolovat, co zemědělci dělají s jatečními těly. Existuje riziko, že budou jateční těla likvidována nezákonně, což představuje vážná zdravotní rizika;

vi) v případech, kdy musí být jateční těla testována na přenosnou spongiformní encefalopatii, by mohla mít jejich nekontrolovaná likvidace s cílem vyhnout se placení za test další nepříjemný důsledek, a sice skutečnost, že tato zvířata nebyla testována, ačkoli právě ona by měla být testována, aby byly zajištěny co nejpřesnější statistické údaje o výskytu přenosné spongiformní encefalopatie;

vii) rizika narušení hospodářské soutěže vyplývající ze státní podpory poskytnuté na likvidaci uhynulých zvířat jsou považována za poměrně malá;

viiii) státní podpora by se měla poskytovat pouze na výskyt uhynulých zvířat na úrovni zemědělců, a nikoli na kterékoli jiné úrovni, např. jatek, kde je kontrola náležité likvidace snazší;

ix) v případech, kdy jsou zvířata zabíjena z důvodů choroby nebo udržení veřejného pořádku, by měla být náhrada pro zemědělce i nadále posuzována a povolována na základě obecných pravidel o náhradách za choroby zvířat, jak je uvedeno v podkapitole V.B.4. Pokud jde o přenosnou spongiformní encefalopatii, čl. 13 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií ([33]) stanoví, že „majitelé dostávají neprodleně náhradu za usmrcená zvířata nebo produkty živočišného původu zlikvidované v souladu s čl. 12 odst. 2 a odst. 1 písm. a) a c) tohoto článku.“;

h) Pokud jde o jateční odpad, je brán ohled na níže uvedená hlediska:

i) jatečním odpadem se rozumí veškerý odpad vyskytující se na jatkách, v bourárnách nebo u řezníků, včetně zejména vedlejších produktů živočišného původu kategorií 1, 2 a 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3. října 2002 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu, které nejsou určeny pro lidskou spotřebu ([34]);

ii) odstranění a likvidace jatečního odpadu představuje pro jatka a bourárny (a také pro jejich klienty, pokud se jim tyto služby účtují) značnou nákladovou položku;

iii) zásada „znečišťovatel platí“ zavádí primární povinnost původců odpadu náležitě se postarat o likvidaci uhynulého dobytka a hradit náklady na tuto likvidaci;

iv) poskytnutí státní podpory na tuto činnost může představovat vážné narušení hospodářské soutěže;

v) za normálních okolností by mělo být možné kontrolou ověřit, že se s jatečním odpadem náležitě nakládá;

vi) mezi většinou členských států existuje široká shoda, že náklady na likvidaci jatečního odpadu by měli nést provozovatelé, kteří za tento odpad zodpovídají;

vii) proto se jeví jako náležité státní podporu na náklady spojené s likvidací jatečního odpadu jakož i jiné provozní náklady jatek jasně vyloučit. Státní podpora investic učiněných v souvislosti s likvidací jatečního odpadu bude posuzována podle příslušných pravidel platných pro investiční podporu;

([32]) Čl. 174 odst. 2 Smlouvy. Pokud jde o státní podporu, viz zejména oddíl 5 pokynů Společenství ke státní podpoře v odvětví zemědělství a pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí (Úř. věst. C 37, 3.2.2001, s. 3).

([33]) Úř. věst. L 147, 31.5.2001, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 1041/2006 (Úř. věst. L 187, 8.7.2006, s. 10).

([34]) Úř. věst. L 273, 10.10.2002, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 208/2006 (Úř. věst. L 36, 8.2.2006, s. 25).

V.B.4.2. Politika

(133) Komise prohlásí státní podporu pro boj s chorobami zvířat a rostlin za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky stanovené v [článku 10 budoucího nařízení o výjimkách].

(134) Komise prohlásí státní podporu týkající se testů TSE a uhynulých zvířat za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky [článku 16 budoucího nařízení o výjimkách].

(135) Pokud jde o uhynulá zvířata a jateční odpad, Komise nepovolí tuto státní podporu:

a) podpora na uhynulá zvířata poskytnutá subjektům působícím v oblasti zpracování a uvádění na trh;

b) podpora na náklady na likvidaci jatečního odpadu vyprodukovaného po datu vstupu v platnost těchto pokynů.

(136) V případech, kdy se podpora poskytuje v rámci režimů podpory Společenství, popřípadě vnitrostátních či regionálních režimů, bude Komise požadovat důkazy, že neexistuje žádná možnost nenáležitě vysoké náhrady skrze kumulaci vyplacených částek v jednotlivých režimech. Tam, kde byla schválena podpora Společenství, je třeba uvést datum a odkazy na příslušné rozhodnutí Komise.

(137) Komise povolí takovou státní podporu pouze ve prospěch zemědělců.

V.B.5. *Podpora na platby pojistného*

(138) Tato podkapitola se vztahuje pouze na prvovýrobce (zemědělce).

V.B.5.1. Rozbor

(139) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) V mnoha případech je pojištění nejvhodnějším nástrojem dobrého řízení rizik a krizového řízení. Proto a zároveň s ohledem na často omezené finanční možnosti zemědělců zastává Komise kladný postoj ve věci státní podpory na pojištění prvovýroby (zemědělců);

b) Velké podniky a podniky působící v oblasti zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh by měly být s to samy pokrýt náklady pojištění. Pro tyto podniky by se žádná státní podpora na pojistné povolovat neměla;

c) Zkušenosti ukazují, že není potřeba zavádět povinnost sdružovat pojištění proti chorobám zvířat a rostlin s pojištěním proti pohromám a podobným událostem. Členským státům by mělo být dovoleno poskytovat veřejnou podporu také odděleně pro oblast chorob zvířat a rostlin. Je však třeba zachovat diferenciaci z hlediska maximální míry podpory na základě pokrytých rizik.

V.B.5.2. Politika

(140) Komise prohlásí podporu na výplatu pojistného za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky (článku 12 budoucího nařízení o výjimkách).

(141) Komise bude posuzovat jiná podpůrná opatření v oblasti pojištění proti přírodním pohromám a mimořádným událostem případ od případu, a to zejména zajišťovací plány a další podpůrná opatření na podporu producentů ve zvlášť vysoce rizikových zónách.

(142) Komise nepovolí státní podporu na výplatu pojistného ve prospěch velkých podniků a podniků působících v oblasti zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh.

V.C. **Podpora uzavírání výrobních, zpracovatelských a tržních kapacit**

V.C.1. *Rozbor*

(143) Komise nahlíží příznivě na režimy podpory pro uzavírání kapacit v odvětví zemědělství za předpokladu, že jsou v souladu s veškerými ujednáními Společenství v oblasti omezování výrobních kapacit, a za předpokladu, že jsou splněny určité podmínky, a sice:

a) podpora musí být v obecném zájmu dotyčného odvětví,

b) musí existovat spoluúčast na straně příjemce,

c) možnost použití podpory na záchranu a restrukturalizaci musí být vyloučena,

d) nesmí být přítomna nepřiměřeně vysoká náhrada ztrát kapitálové hodnoty a budoucích příjmů.

V.C.2. *Politika*

(144) Komise prohlásí podporu uzavírání kapacit za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje níže uvedené podmínky:

a) musí být prokázáno, že podpora je v zájmu odvětví jako celku. Pokud neexistuje nadbytečná kapacita a je jasné, že se omezuje kapacita respektující veškeré použitelné normy, přičemž jedinými důvody pro

uzavření jsou zdraví lidí či zvířat, hygienické nebo ekologické důvody jako omezení celkové hustoty chovů, pak stačí prokázat, že je uvedená podmínka splněna;

b) v jiných případech by se měla podpora poskytovat pouze na uzavírání výrobních kapacit v odvětvích, kde existuje jasná nadbytečná kapacita buď na regionální nebo celostátní úrovni. V takových případech se jeví jako rozumné očekávat, že tržní síly nakonec vyústí do nezbytných strukturálních změn. Podpora omezení kapacit může tudíž být uznána pouze tehdy, když je součástí programu restrukturalizace odvětví, v němž jsou vymezeny cíle a pro nějž je vypracován konkrétní časový plán realizace. Komise nebude uznávat programy podpory plánované na dobu neurčitou, protože podle zkušenosti mohou vyústit do odkladu nezbytných změn;

c) aby byl zajištěn rychlý dopad na trh, mělo by se trvání programů zaměřených na snížení nadbytečných kapacit obvykle omezit na dobu nanejvýš šesti měsíců určenou na shromáždění žádostí o účast a na dalších 12 měsíců určených na vlastní realizaci uzavření kapacit;

d) Komise si vyhrazuje právo k povolení podpory připojit podmínky;

e) nesmí být vyplácena žádná podpora, která by narušovala mechanismy společných organizací trhu. Režimy podpory použitelné pro odvětví, která podléhají výrobním limitům nebo kvótám, budou posuzovány případ od případu;

f) ze strany příjemce podpory musí existovat dostatečná spoluúčast. Ta spočívá obvykle v definitivním a neodvolatelném rozhodnutí zrušit nebo s konečnou platností uzavřít dotyčné výrobní kapacity. To představuje buď úplné uzavření příslušného provozu dotyčným podnikem nebo – v případě podniku, který má více závodů – uzavření konkrétní provozovny. Příjemce musí uzavřít právně závazné závazky, že je uzavření definitivní a nezvratné a že nezahájí stejnou činnost jinde. Tyto závazky musí rovněž vázat každého budoucího kupce dotyčného závodu;

g) do programu uzavření kapacit budou přijati pouze zemědělci, kteří skutečně vyráběli, a pouze výrobní kapacity, které byly nepřetržitě používány po pět let bezprostředně předcházejících uzavření. V případech, kdy jsou výrobní kapacity již definitivně uzavřeny nebo kdy se uzavření jeví jako neodvratné, se nejedná o spoluúčast na straně příjemce, takže podporu vyplatit nelze;

h) aby nedocházelo k erozi a jiným záporným vlivům na životní prostředí, v zásadě platí, že otevřená zemědělská půda nebo ovocné sady vyňaté z výroby musí být zalesněny způsobem, který zaručuje, že se lze zápornému dopadu na životní prostředí vyhnout. Jinak lze otevřenou zemědělskou půdu nebo ovocné sady znovu použít po 15 letech od účinku uzavření dané kapacity. Do té doby platí, že otevřená zemědělská půda nebo ovocné sady jsou udržovány v dobrém zemědělském a ekologickém stavu v souladu s článkem 5 nařízení (ES) č. 1782/2003 a s příslušnými prováděcími pravidly. Ukončení činností zařízení podle směrnice Rady 96/61/EHS ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezování znečištění ([35]) musí být v souladu s požadavkem článku 3 uvedené směrnice, ve kterém se požaduje, aby byla přijata nezbytná opatření k zabránění jakémukoli riziku znečištění a aby bylo místo ukončeného provozu navráceno zpět do uspokojivého stavu;

i) aby se zajistilo, že podpora z veřejných zdrojů má maximální dopad na stávající výrobní kapacity, dotyčný členský stát zabezpečí, že jsou způsobilými podniky pouze podniky splňující povinné minimální normy a že podniky, které tyto normy nesplňují a které by tak jako tak musely výrobu zastavit, budou vyloučeny;

j) musí být možné vyloučit eventualitu, že bude podpora vyplacena na záchranu a restrukturalizaci podniků, které se nacházejí v obtížné situaci. Proto bude v případech, kdy je příjemce podpory ve finančních nesnázích, podpora posuzována v souladu s pokyny Společenství o záchraně a restrukturalizaci podniků v nesnázích;

k) k režimu by měly mít přístup všechny hospodářské subjekty působící v dotyčném odvětví za stejných podmínek. Aby se dosáhlo maximálního dopadu, měly by členské státy využívat transparentní systém poptávek po zájmu, kterými budou veřejně vyzývat všechny potenciálně zainteresované producenty k účasti. Zároveň by měla být organizace režimu řízena takovým způsobem, který nevyžaduje, a ani neusnadňuje uzavírání protikonkurenčních dohod nebo používání vzájemně dohodnutých praktik mezi dotyčnými podniky;

l) částka podpory by se měla přísně omezovat na náhradu ztráty hodnoty aktiv – měřeno jako aktuální prodejní hodnota aktiv – plus pobídkovou platbu, která nesmí překročit 20 % hodnoty aktiv. Náhrada může být rovněž poskytnuta na náklady na zničení výrobních kapacit a na náklady zalesnění. Podpora

([35]) Úř. věst. L 257, 10.10.1996, s. 26. Směrnice naposledy pozměněná nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 (Úř. věst. L 33, 4.2.2006, s. 1).

může být také vyplacena jakožto náhrada povinných sociálních výdajů odvíjejících se od realizace režimu;

m) vzhledem k tomu, že cílem uvedených podpůrných opatření je restrukturalizace dotyčného odvětví ku konečnému prospěchu těch hospodářských subjektů, které zůstanou v odvětví činnými, a aby se snížilo každé potenciální riziko narušení podmínek hospodářské soutěže a nebezpečí nepřiměřených náhrad, má Komise zato, že nejméně polovina nákladů těchto podpor by měla být hrazena příspěvky z odvětví. To znamená, že odvětví musí zajistit alespoň 50 % finančních prostředků k celkovým výdajům z veřejných zdrojů potřebným na realizaci programu. Tento požadavek neplatí, jedná-li se o uzavření kapacity ze zdravotních nebo ekologických důvodů;

n) pokud členský stát zavede program uzavření kapacity, musí se zavázat, že neposkytne podporu na vytvoření nové výrobní kapacity v dotyčném odvětví po dobu pěti let od ukončení daného programu uzavření kapacity.

V.D. **Podpora na záchranu a restrukturalizaci podniků v nesnázích**

(145) Podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v nesnázích v odvětví zemědělství budou posuzovány v souladu s příslušnými pokyny Společenství o státní podpoře na záchranu a restrukturalizaci podniků v nesnázích ([36]).

VI. **JINÉ DRUHY PODPORY**

VI.A. **Podpory na vytváření pracovních míst**

VI.A.1. *Rozbor*

(146) Od roku 2002 je podpora na vytváření pracovních míst v odvětví zemědělství upravena nařízením Komise (ES) č. 2204/2002 ze dne 5. prosince 2002 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory zaměstnanosti ([37]). Pravidla obsažená v uvedeném nařízení stanoví jednotný rámec této podpory. Podpora zaměstnanosti, která by se omezovala na odvětví zemědělství, přičemž by splňovala všechny ostatní podmínky nařízení, není vyňata. S ohledem na zvláštnosti odvětví zemědělství, a zejména prvovýroby, mohou mít členské státy zájem na zavádění specifických režimů podpory pro vytváření pracovních míst v odvětví zemědělství. Bude-li taková podpora otevřena odvětví zemědělství jako celku bez omezování podpory na určité produkty, je zjevné, že přínos takové podpory stále ještě převáží nad riziky narušení, která by se mohla od popsaného přístupu odvíjet.

VI.A.2. *Politika*

(147) Komise prohlásí státní podporu zaměstnanosti v odvětví zemědělství za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud splňuje všechny podmínky článků 1 a 2 i článků 4–9 nařízení (ES) č. 2204/2002. Podpora omezující se na odvětví zemědělství bude povolována za stejných podmínek.

VI.B. **Podpora výzkumu a vývoje**

(148) Podpora výzkumu a vývoje v odvětví zemědělství bude posuzována v souladu s kritérii stanovenými v příslušném rámci Společenství pro státní podporu výzkumu a vývoje ([38]), včetně možnosti dodatečné podpory výzkumu v odvětví zemědělství.

VI.C. **Nástroje horizontální podpory použitelné v odvětví zemědělství**

(149) V zájmu úplnosti je třeba zdůraznit, že kromě podpůrných nástrojů a pravidel popsaných výše jsou v odvětví zemědělství rovněž použitelná zejména níže uvedená pravidla týkající se vymezení podpory a slučitelnosti podpory se Smlouvou:

a) nařízení Komise (ES) č. 68/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory na vzdělávání ([39]),

b) sdělení Komise o státní podpoře a rizikovém kapitálu ([40]),

c) oznámení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě záruk ([41]),

d) rámec Společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby ([42]),

e) rozhodnutí Komise 2005/842/ES ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu ([43]),

([36]) Úř. věst. C 244, 1.10.2004, s. 2.

([37]) Úř. věst. L 337, 13.12.2002, s. 3. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 1040/2006 (Úř. věst. L 187, 8.7.2006, s. 8).

([38]) Úř. věst. C 45, 17.2.1996, s. 5, v následně změněném znění, pokud jde o jeho použití v odvětví zemědělství, Úř. věst. C 48, 13.2.1998, s. 2; bude nahrazen novým rámcem od 1.1.2007.

([39]) Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 20. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1040/2006 (Úř. věst., L 187, 8.7.2006, s. 8).

([40]) Úř. věst. C 235, 21.8.2001, s. 3.

([41]) Úř. věst. C 71, 11.3.2000, s. 14.

([42]) Úř. věst. C 297, 29.11.2005, s. 4.

([43]) Úř. věst. L 312, 29.11.2005, s. 67.

f) směrnice Komise 80/723/EHS ze dne 25. června 1980 o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky ([44]),

g) sdělení Komise o prvcích státní podpory při prodeji pozemků a budov orgány veřejné správy ([45]),

h) sdělení Komise o použití pravidel o státní podpoře na opatření související s přímým zdaněním podniků ([46]),

i) použití článků 92 a 93 [nyní 87 a 88] Smlouvy na hospodářská zařízení orgánů veřejné správy ([47]).

(150) V případě přezkoumávání kteréhokoli z těchto nástrojů podpory hodlá Komise zachovat svoji politiku zahrnutí zemědělství, pokud se neobjeví přesvědčivé důvody pro samostatnou úpravu platnou pro odvětví zemědělství.

(151) Pokud jde o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES v odvětví zemědělství, je třeba zdůraznit, že Komise se drží názoru, že podniky vyrábějící a uvádějící na trh produkty spadající do působnosti přílohy I Smlouvy a upravené společnou organizací trhu nelze považovat za podniky, jimž je svěřeno poskytování služeb obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 86 odst. 2 Smlouvy ([48]).

VI.D. **Podpora na reklamu zemědělských produktů**

VI.D.1. *Rozbor*

(152) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) „Reklama“ ve smyslu této podkapitoly znamená jakékoli počínání, které je určeno k nabádání hospodářských subjektů nebo spotřebitelů, aby koupili příslušný produkt. Zahrnuje veškerý materiál přímo rozdělovaný spotřebitelům za stejným účelem, včetně reklamních činností zaměřených na spotřebitele v místě prodeje;

b) Na druhé straně propagační činnosti vymezené jako šíření vědeckých znalostí mezi veřejností, pořádání obchodních veletrhů nebo výstav a účast na těchto a podobných akcích určených pro styk s veřejností, včetně spotřebitelských průzkumů a průzkumů trhu nejsou považovány za reklamu; kdekoli jsou v těchto pokynech výdaje označeny jako způsobilé pro veřejnou podporu, a to zejména výdaje uvedené v podkapitole IV.K., použijí se ustanovení příslušné podkapitoly. V této souvislosti se činnosti spojené s organizací fór na výměnu znalostí mezi podnikateli, konkurenty, výstavami a veletrhy a s účastí na nich, jakož i činnosti spojené s popularizací vědeckých znalostí a konkrétních informací o systémech jakosti nepovažují za reklamu, nýbrž za technickou podporu;

c) Ustanovení o obecných informacích o přínosech potravinových produktů (například ovoce), které nejsou určeny k povzbuzení zákazníka ke koupi produktu, se nepovažuje za reklamu, protože nepřináší výhody přímo producentům;

d) Od producentů a obchodníků by se běžně očekávalo, že ponesou náklady na reklamu sami jako součást svých běžných hospodářských činností; pokud se tedy podpora na reklamu zemědělských produktů nepovažuje za provozní podporu, ale za podporu slučitelnou s společným trhem podle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, neměla by narušovat obchod v rozsahu, který by byl proti společnému zájmu, a měla by usnadňovat rozvoj určitých hospodářských činností nebo určitých hospodářských oblastí;

e) Ze střednědobého a dlouhodobého hlediska oceňují spotřebitelé produkty s trvale vysokou jakostí; reklama režimů kontroly jakosti, která se zaměřuje na dosahování norem s trvale vysokou jakostí pravděpodobně posílí důvěru spotřebitelů v zemědělskou produkci ve Společenství, zvýší příjmy zemědělských podniků a tak podpoří rozvoj odvětví jako celku; jakostní produkty mají navíc jasné specifické vlastnosti, které ostatní podobné produkty nemají; reklama na tyto vlastnosti nebude pro spotřebitele zavádějící a pravděpodobně také přispěje k rozvoji odvětví; Z těchto důvodů by podpora měla být zaměřena na reklamní kampaně ve prospěch jakostních produktů definovaných jako produkty splňující kritéria stanovená v článku 32 nařízení (ES) č. 1698/2005, namísto aby byla rozšiřována na základě řady pozitivních kritérií jako v minulosti;

f) Pokud jde o odkaz na původ produktů, povolila Komise na několik let určité druhy podpory na reklamu zemědělských produktů; zkušenost nicméně ukázala, že reklamní kampaně jsou velice často zaměřeny na podporu toho, aby domácí spotřebitelé dávali přednost produktům ze svého členského státu,

([44]) Úř. věst. L 195, 29.7.1980, s. 35. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2005/81/ES (Úř. věst. L 312, 29.11.2005, s. 47).
([45]) Úř. věst. C 209, 10.7.1997, s. 3.
([46]) Úř. věst. C 384, 10.12.1998, s. 3.
([47]) Zpravodaj ES 9-1984.
([48]) Rozhodnutí Komise 2000/628/EC ze dne 11. dubna 2000 o podpoře poskytnuté Itálií firmě Centrale Latte di Roma (Úř. věst. L 265, 19.10.2000, s. 26, odstavce 113–115).

díky čemuž se podpora s nimi spojená stává neslučitelnou se Smlouvou;

g) Pokud má však zemědělský nebo jiný produkt nebo potravina určité vlastnosti dané zeměpisným původem produktu nebo potraviny, mohou producenti tohoto produktu nebo této potraviny prostřednictvím příslušných orgánů dotčeného členského státu požádat o registraci chráněného označení původu (CHOP) nebo chráněného zeměpisného označení (CHZO) na úrovni Společenství v souladu s ustanoveními nařízení Rady č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin ([49]); udělení registrace znamená, že Společenství uznává existenci velmi úzkých souvislostí mezi zvláštními vlastnostmi dotčeného produktu a jeho zeměpisným původem; v takových případech není společný zájem v protikladu k poskytnutí podpory na reklamu, která zahrnuje odkaz na původ dotčeného produktu, za předpokladu, že tyto odkazy na původ přesně odpovídají odkazům, které byly Společenstvím zaregistrovány; obdobné motivy se uplatňují i v případě jiných chráněných označení původu, která jsou chráněna právními předpisy Společenství, jako například u vín produkovaných ve stanovených pěstitelských oblastech v souladu s články 54–58 nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 o společné organizaci trhu s vínem ([50]);

h) V minulosti Komise uznávala veřejnou podporu zavádění známek jakosti; taková podpora mohla být oprávněná v počáteční fázi používání známky; zkušenosti ukazují, že podpora spojená s reklamou na produkty se známkami jakosti a s odkazem na původ může být zachována jak na domácím trhu, tak na trhu jiných členských států za předpokladu, že odkaz na původ představuje ve zprávě vedlejší informaci, protože tak se zabrání porušení článku 28 Smlouvy;

i) Státní podpora pro reklamu spojená přímo s produkty jedné nebo více konkrétních společností představuje bezprostřední riziko narušení hospodářské soutěže a neposkytuje trvalé přínosy pro rozvoj odvětví jako celku; měla by být proto zakázána.

j) Aby mohly být reklamní kampaně způsobilé pro státní podporu, musí splňovat obecná pravidla, která se vztahují na všechny reklamní činnosti prováděné ve Společenství. Jakákoli reklamní kampaň na potraviny financovaná z veřejných prostředků bude proto muset být v souladu s ustanoveními článku 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES ze dne 20. března 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy ([51]), jakož i se zvláštními pravidly pro označování stanovenými pro různé produkty (např. víno, mléčné výrobky, vejce a drůbež);

k) Jako přímý příjemce by dotčené odvětví mělo pokrývat alespoň 50 % nákladů na reklamní kampaň;

l) Pokud je však reklama ve své podstatě obecná a přináší prospěch celému zemědělskému odvětví, může být míra podpory až 100 %;

m) Vzhledem k účinkům, které by rozsáhlá reklama mohla mít na hospodářskou soutěž ve Společenství, je zřejmě nezbytné zavést požadavek na předcházející oznámení reklamních činností Komisi, včetně těch, na které se vztahuje stávající režim podpory;

n) Státní podpora na reklamu ve třetích zemích obvykle nepředstavuje rizika pro fungování vnitřního trhu. Může mít však i tak dopad na konkurenceschopnost podniků, zejména pokud je taková reklama použita ke škodě podniků z jiných členských států;

o) Komise dosud získala pouze malou zkušenost se státní podporou na reklamu ve třetích zemích. Proto je obtížné vypracovat podrobná kritéria posuzování takové státní podpory. Regulační rámec nařízení Rady (ES) č. 2702/1999 ze dne 14. prosince 1999 o informačních a propagačních opatřeních na podporu zemědělských produktů ve třetích zemích ([52]) se však jeví jako náležitý pramen pro posuzování státní podpory na reklamu ve třetích zemích.

IV.D.2. *Politika*

(153) Státní podpora na reklamní kampaně ve Společenství se prohlásí za slučitelnou se Smlouvou, bude-li splňovat tyto podmínky:

a) Reklamní kampaň je vyhrazena pro jakostní produkty definované jako produkty, které splňují kritéria stanovená podle článku 32 nařízení (ES) č. 1698/2005 pro označení uznávaná ve Společenství (chráněná označení původu (CHOP), chráněná zeměpisná označení (CHZO) nebo jiná označení původů, která

([49]) Úř. věst. L 93, 31.3.2006, s. 12.

([50]) Úř. věst. L 179, 14.7.1999, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2165/2005 (Úř. věst. L 345, 28.12.2005, s. 1).

([51]) Úř. věst. L 109, 6.5.2000, s. 29. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2003/89/ES (Úř. věst. L 308, 25.11.2003, s. 15).

([52]) Úř. věst. L 327, 21.12.1999, s. 7. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2000/2004 (Úř. věst. L 357, 2.12.2004, s. 3).

jsou chráněna právními předpisy Společenství) nebo pro vnitrostátní a regionální známky jakosti;

b) Reklamní kampaň není přímo zaměřena na produkty jedné konkrétní společnosti nebo více konkrétních společností;

c) Reklamní kampaň je v souladu s ustanoveními článku 2 směrnice 2000/13/ES jakož i případně se stanovenými zvláštními pravidly pro označování (viz bod 152 j)).

(154) Pokud je reklamní kampaň zaměřena na označení uznávaná ve Společenství, odkaz na původ produktů může být učiněn za předpokladu, že odkaz přesně odpovídá odkazům registrovaným Společenstvím.

(155) V případě vnitrostátních nebo regionálních známek jakosti může být původ produktu zmíněn jako vedlejší zpráva. Při posuzování toho, zda je původ skutečně vedlejší zprávou, vezme Komise v úvahu celkový význam textu a/nebo symbolu, včetně obrázků a celkového provedení, pokud jde o původ a význam textu a/nebo symbolu odkazujícího na jediné reklamní prodejní místo, tj. část reklamní zprávy, která se netýká původu.

(156) Míra přímé podpory nepřekročí 50 %. Pokud odvětví přispívá jakoukoliv formou do výše alespoň 50 % nákladů, může být míra podpory až 100 %.

(157) Státní podpora na reklamu do výše 100 % se navíc prohlásí za slučitelnou, pokud je ve své podstatě obecná a přináší prospěch všem producentům dotyčného druhu produktu. Při takové reklamě se nemusí uvádět původ produktu. Reklamu mohou provádět seskupení producentů nebo jiné organizace bez ohledu na jejich velikost.

(158) Reklamní činnosti s ročním rozpočtem překračujícím 5 milionů EUR se oznamují zvlášť.

(159) Komise posoudí a povolí státní podporu na reklamu ve třetích zemích jakožto slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud bude v souladu se zásadami nařízení (ES) č. 2702/1999. Komise však neprohlásí za slučitelnou státní podporu na reklamu, která:

a) je poskytnuta konkrétním podnikům;

b) představuje riziko ohrožení prodeje nebo očerňuje výrobky z jiných členských států.

VI.E. Podpora ve formě dotovaných krátkodobých půjček

VI.E.1. *Rozbor*

(160) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Komise v minulosti povolila podporu krátkodobých půjček ([53]). Takové náklady jsou vlastně běžné provozní náklady, které by mělo nést odvětví – stejně, jako je tomu u všech jiných odvětví;

b) Také platí, že toto podpůrné opatření přispívá ke složitosti pravidel o státní podpoře a neodráží obecný požadavek po zjednodušenějším systému;

c) Zavedení podpory *de minimis* v odvětví zemědělství představuje jednoduchý a decentralizovaný systém umožňující členským státům, které si to přejí, pokračovat v příslušném podporování malých zemědělců;

d) Komise by proto neměla státní podporu pro krátkodobé půjčky nadále povolovat.

IV.E.2. *Politika*

(161) Komise neprohlásí státní podporu za slučitelnou se Smlouvou, pokud jde o krátkodobé půjčky.

VI.F. Podpory spojené s osvobozením od daně podle směrnice 2003/96/ES

VI.F.1. *Rozbor*

(162) Možnost poskytnout snížené sazby z daně a výjimky zdanění v zemědělství existuje v právních předpisech Společenství týkajících se spotřebních daní od roku 1993. Doposud nebyla stanovena jasná politika ve věci slučitelnosti těchto opatření s pravidly pro státní podpory. Současná směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny ([54]), umožňuje členským státům uplatňovat osvobození od daně, snížení úrovně zdanění, daňové rozlišení nebo vrácení daně. Ustanovení čl. 26 odst. 2 uvedené směrnice jasně poukazuje na to, že „opatření jako osvobození od daně, snížení úrovně zdanění, daňové rozlišení nebo vrácení daně ve smyslu této směrnice mohou představovat státní podporu a tyto případy se musejí oznámit Komisi podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy“.

([53]) Viz Komise o státních podporách: dotované krátkodobé půjčky v zemědělství (crédits de gestion), Úř. věst. C 44, 16.2.1996, s. 2.

([54]) Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2004/75/ES (Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 100).

(163) Dotčená opatření mohou skutečně představovat státní podporu, a to z následujících důvodů: mohou se považovat za veřejně financovaná vzhledem k tomu, že stát se při jejich uplatňování připravuje o finanční zdroje; pokud se uplatňují ve zvláštním odvětví hospodářství, poskytují určitým podnikům nebo určitým druhům produktů výhodu; mohou narušit hospodářskou soutěž nebo hrozit jejím narušením v citlivém odvětví jako je zemědělství, kde jsou velmi intenzivní obchodní toky.

(164) Musí být vytvořen soubor pravidel, aby bylo možno hodnotit slučitelnost takových opatření s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy.

(165) Článek 8 směrnice 2003/96/ES stanoví, že nižší minimální úrovně zdanění stanovené v tabulce B přílohy I se použijí pro výrobky používané jako pohonná hmota pro účely zemědělských a zahradnických prací, jakož i chovu ryb a lesnictví.

(166) Ustanovení čl. 15 odst. 3 směrnice 2003/96/ES stanoví, že členské státy mohou uplatňovat až nulovou úroveň zdanění na energetické produkty a elektřinu používané pro zemědělské a zahradnické práce, jakož i v lesnictví, ale rovněž i to, že na návrh Komise Rada do 1. ledna 2008 prošetří, zda má být možnost uplatňovat až nulovou úroveň zdanění zrušena.

(167) Komise při vytváření pravidel pro slučitelnost státní podpory pro prvovýrobu v zemědělském odvětví tato ustanovení zohledňuje a zároveň zajišťuje, aby se daňové rozlišení v odvětví neuplatňovalo. Pokud je možné uplatnit daňové opatření uvedení v článku 8 a v čl. 15 odst. 3 směrnice 2003/96/ES stejně na celé zemědělské odvětví, je Komise toho názoru, že toto opatření může přispět k rozvoji odvětví. Komise zatím obdržela pouze oznámení o snížení daní v souvislosti s motorovými palivy využívanými v zemědělské prvovýrobě. Vzhledem k tomu, že tato snížení jsou založena na množství motorového paliva využívaného v prvovýrobě (které by mělo být doloženo fakturami předloženými zemědělci) a s ohledem na malou strukturu zemědělských podniků v Evropské unii (více než 60 % zemědělských podniků má méně než 5 hektarů obdělávané zemědělské plochy) je Komise toho názoru, že toto opatření nenaruší nepříznivě hospodářskou soutěž. Obdobně osvobození od daně za energii a elektřinu využívané v zemědělské prvovýrobě by rovněž mělo být spíše v malém měřítku a nemělo by tedy nepříznivě ovlivnit obchodní podmínky do takové míry, aby to bylo v rozporu se společným zájmem.

(168) Je možné, že od vstupu směrnice 2003/96/ES v platnost byly v souvislosti se zemědělskou prvovýrobou uděleny nezákonné státní podpory ve formě osvobození od daně, snížení úrovně zdanění, daňového rozlišení a vrácení daně. Pokud splňují příslušná ustanovení směrnice a v zemědělství se neuplatnilo daňové rozlišení, měly by být prohlášeny za slučitelné s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy.

VI.F.2. *Politika*

(169) Uplatňování nižších minimálních úrovní zdanění podle tabulky B přílohy I směrnice 2003/96/ES na výrobky používané jako pohonná hmota pro účely zemědělské prvovýroby se prohlásí za slučitelné s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy za předpokladu, že se v rámci zemědělství nebude provádět žádné rozlišování.

(170) Uplatňování až nulové úrovně zdanění na energetické produkty a elektřinu používané pro zemědělskou prvovýrobu se prohlásí za slučitelné s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy až do 31. prosince 2007 nebo jiného data určeného Radou za předpokladu, že se v rámci zemědělství nebude provádět žádné rozlišování. V případě, že dojde k úpravě směrnice 2003/96/ES, bude toto ustanovení náležitě přezkoumáno.

(171) Pokud Rada zruší možnost uplatňování až nulové úrovně zdanění na energetické produkty a elektřinu používané pro zemědělské práce, bude státní podpora spojená s osvobozením od daně podle směrnice 2003/96/ES prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud bude dotčené osvobození splňovat všechna příslušná ustanovení směrnice a v rámci zemědělství se nebude provádět žádné rozlišování.

(172) Nezákonná státní podpora poskytnutá od vstupu směrnice 2003/96/ES v platnost se prohlásí za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy za předpokladu, že bude splňovat všechna příslušná ustanovení uvedená v této kapitole a v rámci zemědělství se nebude provádět žádné rozlišování.

VII. **PODPORY V ODVĚTVÍ LESNICTVÍ**

VII.A. **Úvod**

(173) Neexistují žádná speciální pravidla Společenství, jimiž by se řídila státní podpora v odvětví lesnictví (lesnictví a odvětví založená na lesnictví) ([55]). Nicméně kromě státní podpory poskytované podle pravidel Společenství společných pro všechna odvětví, zejména rámce Společenství pro výzkum a vývoj ([56]) a pokynů Společenství ke státní podpoře na záchranu a restrukturalizaci firem v obtížné situaci ([57]) platí určité nástroje Společenství, jimiž se řídí státní podpora poskytovaná na obchod a průmyslovou výrobu, i pro odvětví lesnictví, zejména pokyny Komise pro vnitrostátní regionální podporu na období 2007–2013 a pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu

([55]) Pro účely těchto pokynů je termín lesnictví vymezen podle definice Eurostatu (produkce dřeva na pni a těžba a získávání volně rostoucích lesních materiálů, včetně produktů, které se téměř nezpracovávají, jako například dřevo využívané v průmyslu jako palivo).

([56]) Úř. věst. C 45, 17.2.1996, s. 5.

([57]) Viz poznámka pod čarou 36.

životního prostředí ([58]). Odvětví lesnictví může rovněž čerpat z podpory poskytované podle nařízení o podpoře de minimis použitelné na průmyslové činnosti a nařízení (ES) č. 70/2001, která se na zemědělskou výrobu nevztahují. Kromě toho je navíc ke zmíněným pravidlům a nástrojům zavedenou praxí Komise povolovat státní podporu na zachování, zlepšování, rozvoj a péči o lesy s ohledem na ekologickou a rekreační funkci lesa. Aby se tato praxe zprůhlednila a aby bylo možno určit její rozsah působnosti ve vztahu k jiným pravidlům o státní podpoře v lesnictví, je třeba formulovat politiku, kterou bude Komise na státní podporu lesnictví uplatňovat. Při formulování této politiky je rovněž nezbytné vzít na zřetel podporu dostupnou pro opatření zaměřená na udržitelné využívání půdy v lesnictví podle nařízení (ES) č. 1698/2005 za účelem zajištění konzistence státní podpory a spolufinancované podpory lesnictví.

VII.B. **Rozbor**

(174) Při stanovování své budoucí politiky zohlednila Komise zejména níže uvedená hlediska:

a) Státní podpora se smí poskytovat pro odvětví lesnictví podle pravidel Společenství společných jednak všem odvětvím, nebo obchodu a průmyslu. Ustanoveními této kapitoly není dotčena možnost uplatnění uvedených pravidel, avšak ta by se měla omezovat na povolení dodatečné podpory pro lesnictví propagující ekologickou, ochrannou a rekreační funkci lesů a zajišťující soulad se státní podporou zemědělské výroby a rozvoje venkova;

b) Pravidla uvedená v této kapitole by se měla vztahovat pouze na živé stromy a na jejich přirozené prostředí v lesích a na ostatní zalesněné půdě, včetně opatření k udržování a zlepšování ekologické a ochranné funkce lesů a opatření na podporu rekreačního využívání a sociální a kulturní dimenze lesů. Neměla by se vztahovat na státní podporu pro průmysl založený na lesnictví ani na přepravu dřeva nebo zpracování dřeva či jiných lesních zdrojů na výrobky nebo na výrobu energie, protože podporu na tyto činnosti lze poskytovat podle jiných pravidel Společenství;

c) Komise zpravidla uznává státní podporu do výše 100 % způsobilých nákladů na opatření podporující zachování lesního prostředí, včetně zakládání, těžby a výchovy lesních porostů, likvidace ležících stromů, opatření v oblasti ochrany rostlin a zlepšování kvality půdy. Takovou podporu je třeba uznávat také do budoucna v případech, kdy je členský stát schopen prokázat, že opatření přispívají ke zvyšování lesního porostu z dlouhodobého hlediska, k zachování nebo obnovení místní biologické rozmanitosti a zdravého lesního ekosystému a ochranné funkce lesů. Taková podpora by rovněž měla být přijatelná při obnově lesů poškozených vichřicemi, požárem, povodněmi nebo podobnými událostmi. V souladu s touto politikou by neměla být uznávána podpora na obchodně přijatelné porážení nebo doplňování po porážení, nebo na založení či péči o takový porost, u kterého se neprokáže environmentální nebo rekreační přínos;

d) Shora uvedená politika by se rovněž měla i nadále vztahovat na opatření ku prospěchu rekreačního využívání lesů, včetně rozvoje multifunkčního využívání lesů, což zahrnuje např. infrastrukturu pro návštěvníky, lesní cesty a obecné informační materiály o lesích. Podmínkou pro schválení takové podpory by mělo být, že způsobilé lesní oblasti a infrastruktury budou přístupné za rekreačním účelem všem uživatelům zdarma a že informační materiály budou obsahovat pouze obecné informace o lese, přičemž veškerá reklama nebo propagace produktů či producentů je vyloučena;

e) V minulosti Komise schvalovala podporu na vzdělávání vlastníků lesů a pracovníků v lesním hospodářství na základě pokynů platných pro zemědělství. Vzhledem k tomu, že jsou vlastníci lesů v mnoha případech zároveň zemědělskými producenty, vzdělávací a poradenské služby, které využívají, se pravděpodobně týkají jak zemědělské, tak lesnické části jejich podniku, takže by měla pravidla použitelná na podporu vzdělávání a poradenství v zemědělství platit i v lesnictví. Tato zásada by se rovněž měla vztahovat na podporu lesnických sdružení, protože Komise i v minulosti takovou podporu na základě pokynů pro zemědělství povolovala, a na podporu pilotních a ukázkových projektů v lesnictví, jakož i na nákup půdy pro využití v lesnictví;

f) S cílem uvést pravidla o státní podpoře v lesnictví do souladu s politikami rozvoje venkova by se měla podpora pro opatření v lesnictví splňující podmínky článků 43–49 nařízení (ES) č. 1698/2005 povolovat podle této kapitoly.

VII.C. **Budoucí politika v oblasti lesnictví**

(175) S cílem přispět k udržování a zlepšování lesů a prosazovat jejich ekologickou, ochrannou a rekreační funkci prohlásí Komise státní podporu do výše 100 % za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy na níže uvedené způsobilé

([58]) Viz poznámka pod čarou 19.

náklady tam, kde členský stát může dokázat, že jeho opatření přímo přispívají k udržování nebo obnově ekologické, ochranné a rekreační funkce lesa, místní biologické rozmanitosti a zdravého lesního ekosystému:

a) Zakládání, těžba, prořezávání a výchova lesních porostů a ostatní vegetace ve stávajících lesích, odstraňování ležících stromů, stejně jako obnova lesů poškozených znečišťováním ovzduší, zvířaty, vichřicemi, požárem, povodněmi nebo podobnými událostmi, jakož i náklady na plánování takových opatření, tam, kde je primární cíl takových opatření přispět k zachování nebo k obnově lesního ekosystému a biologické rozmanitosti nebo tradiční krajiny. Podpora se nicméně neposkytne na porážení stromů, jehož primárním cílem je obchodně přijatelná těžba dřeva, nebo na doplňování tam, kde se poražené stromy nahrazují stejnými stromy. Podporu je možno poskytnout na opatření spojená se zalesňováním, včetně nákladů na plánování, za účelem rozšíření lesního porostu, přispění k biologické rozmanitosti, na vytváření zalesněných oblastí k rekreačním účelům, na boj proti erozi a desertifikaci nebo na propagaci srovnatelné ochranné funkce lesa. Podpora na rozšíření lesního porostu se může poskytnout pouze na základě prokázaných environmentálních důvodů, jako je například řídký stávající lesní porost nebo vytvoření přiléhajících zalesněných oblastí; nelze ji poskytnout pro zalesnění druhy pěstovanými v krátkodobém horizontu. Zalesněné oblasti vytvořené pro rekreační účely musí být zdarma přístupné veřejnosti pro rekreační účely. Je-li to nezbytné pro ochranu citlivých oblastí, může být přístup do těchto oblastí omezen.

b) Zachování a zlepšování kvality lesní půdy a zajišťování vyváženého a zdravého růstu stromů. Opatření mohou zahrnovat zlepšování půdy hnojením a jinými druhy ošetření s cílem zachovat její přirozenou rovnováhu, snižování nadměrné hustoty vegetace a zajišťování dostatečné retence vody a náležitého odvodnění. Podpora se může vztahovat na náklady na plánování takových opatření. Opatření nesmějí omezit biologickou rozmanitost, způsobit výluh živin nebo nepříznivě ovlivňovat přírodní vodní ekosystémy nebo pásma ochrany vod.

c) Prevence, ochrana a obrana proti škůdcům, proti škodám způsobeným škůdci a proti chorobám stromů a prevence a náprava škod způsobených zvířaty, jakož i cílená opatření k předcházení lesním požárům, včetně budování silnic a další infrastruktury a její údržby. Způsobilé náklady mohou zahrnovat preventivní a ochranná opatření, včetně přípravy půdy na opětovné osazení, a produkty, zařízení a materiálny nezbytné pro tato opatření. Při poskytování podpory by se měly upřednostňovat metody biologické a mechanické prevence a ochrany s výjimkou situací, kdy je možné prokázat, že takové metody na boj proti škůdci či chorobě nestačí. Podpora může být poskytnuta na náhradu ztráty zásob a na náklady na opětovné vytvoření zásob až do výše hodnoty zásob zničených na příkaz orgánů za účelem boje proti chorobě nebo škůdci nebo zásob zničených zvířaty. Při vypočítání tržní hodnoty zvýšené ztráty se může vzít v úvahu potenciální navýšení zničených zásob do běžného stáří, při kterém se zásoby ničí.

d) Obnova a údržba přirozených stezek, krajinných prvků a znaků a přirozeného prostředí pro život zvířat, včetně nákladů na plánování.

e) Stavba, zlepšování a údržba lesních cest, turistické infrastruktury včetně zařízení pro osoby se zvláštními potřebami, značky, vyhlídky a podobná zařízení, včetně nákladů na plánování tam, kde jsou lesy a infrastruktury veřejně zdarma přístupné pro rekreační účely. Je-li to nezbytné pro ochranu citlivých oblastí nebo za účelem zajištění řádného a bezpečného využívání infrastruktur, může být přístup do lesů a infrastruktur omezen.

f) Náklady na informační materiály a činnosti jako semináře, akce pro styk s veřejností a informace v tištěných i elektronických sdělovacích prostředcích, jejichž prostřednictvím jsou šířeny obecné informace o lesích. Podporované akce a materiály nesmějí obsahovat odkazy na pojmenované produkty nebo producenty nebo propagovat domácí produkty.

g) Náklady na nákup půdy, která je nebo má být využívána v lesnictví jako oblasti s ochranou přírody. Tato půda využívaná v lesnictví musí být zcela a nepřetržitě zabezpečena pro účely ochrany přírody prostřednictvím zákonných nebo smluvních závazků.

(176) Komise prohlásí státní podporu na zalesnění zemědělských či nezemědělských pozemků, na zřízení agrolesnických systémů na zemědělských pozemcích, na platby v rámci Natury 2000, na platby na ochranu lesního prostředí, na obnovu lesního potenciálu a na zavedení preventivních opatření, jakož i na neproduktivní investice za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud dotyčná podpora splňuje podmínky uvedené v článcích 43–49 nařízení (ES) č. 1698/2005 a nepřekročí maximální míru stanovenou v těchto předpisech.

(177) Komise povolí státní podporu na dodatečné náklady a ušlý zisk způsobené využíváním lesnické technologie šetrné k životnímu prostředí, která přesahuje příslušné závazné požadavky, pokud majitelé lesa dobrovolně přijmou závazek týkající se využívání takové technologie a pokud tento závazek splňuje podmínky článku 47 nařízení (ES) č. 1698/2005. Podpora, která překročí částky stanovené v příloze nařízení (ES) č. 1698/2005 bude v zásadě prohlášena za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, bude-li poskytnuta na prokázané dodatečné náklady a/nebo ušlý zisk, přičemž se ve výjimečných případech vezmou v úvahu řádně odůvodněné zvláštní okolnosti ve prospěch závazků, které vedou k prokazatelným a významným pozitivním účinkům na životní prostředí.

(178) Komise prohlásí státní podporu na nákup půdy využívané v lesnictví za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud míra podpory nepřekročí míru stanovenou pro nákup zemědělské půdy v [článku 4 nařízení o blokových výjimkách].

(179) Komise prohlásí státní podporu na vzdělávání vlastníků lesů a pracovníků v lesním hospodářství a na poradenské služby poskytované třetími stranami, včetně vypracovávání podnikatelských plánů, plánů řízení lesnictví a studií proveditelnosti, jakož i na účast v soutěžích, na výstavách a veletrzích za slučitelnou s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud dotyčná podpora splňuje podmínky uvedené v [článku 15 budoucího nařízení o výjimkách].

(180) Komise povolí státní podporu na zakládání lesnických sdružení, pokud dotyčná podpora splňuje podmínky uvedené v [článku 9 budoucího nařízení o výjimkách].

(181) Komise povolí státní podporu ve prospěch činností spojených s popularizací nových technik, jako jsou přiměřeně malé pilotní projekty nebo ukázkové projekty, pokud tato podpora splňuje podmínky stanovené v [bodě 107 těchto pokynů].

(182) Ustanoveními této kapitoly není dotčena možnost uplatňování jiných pravidel pro státní podporu, které se vztahují na všechna obchodní a průmyslová odvětví na odvětví lesnictví.

VIII. PROCESNÍ ZÁLEŽITOSTI

VIII.A. Oznámení

(183) S výhradou bodů uvedených níže musí být všechny nové režimy podpory a všechny nové jednotlivé podpory oznámeny Komisi před jejich provedením v souladu s čl. 88 odst. 3 Smlouvy a s nařízením Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k použití článku 88 Smlouvy ([59]). To se nevztahuje na podporu upravenou jedním z nařízení o výjimkách přijatých Komisí na základě nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998 o použití článků 92 a 93 Smlouvy o založení Evropského společenství na určité kategorie horizontální státní podpory ([60]).

(184) V souladu s článkem 89 nařízení (ES) č. 1698/2005 zvláštní oznamovací povinnost podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy neplatí, pokud jde o státní podpory určené k zajištění doplňkového financování rozvoje venkova, na nějž je poskytnuta podpora Společenství, za předpokladu, že tato podpora byla Komisi oznámena a jí schválena v souladu s ustanoveními nařízení jakožto součást programování, o němž dotyčné nařízení pojednává.

(185) Aby bylo možné čerpat prospěch z této výjimky, musí dotyčná opatření sama o sobě respektovat všechny podmínky podstaty státní podpory, a to zejména způsobilé náklady a výše podpory stanovené v těchto pokynech. Částka doplňkové státní podpory poskytnutá ke každému opatření musí být v programu rozvoje venkova náležitě vyznačena v souladu s příslušnými ustanoveními prováděcího nařízení o rozvoji venkova. Schválení programu Komisí se bude týkat pouze opatření, která budou takto vyznačena. Státní podpory poskytnuté na jiná opatření – ať jsou v programu zahrnutá či nikoli – nebo na opatření, která podléhají jiným podmínkám, než jsou podmínky, které jsou v programu uvedeny, musí být předmětem odděleného oznámení Komisi v souladu s čl. 88 odst. 3.

(186) Dále se schválení programu Komisí bude týkat pouze částky podpory uvedené dotyčným členským státem.

(187) Táž pravidla se analogicky vztahují na změny programů rozvoje venkova.

([59]) Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1. Nařízení ve znění aktu o přistoupení z roku 2003.

([60]) Úř. věst. L 142, 14.5.1998, s. 1.

VIII.B. **Trvání režimů**

(188) V rámci pokynů Společenství ke státní podpoře v odvětví zemědělství uplatňovaných v období 2000–2006 Komise akceptovala oznámení o státní podpoře režimů s neomezenou dobou trvání. To může mít za následek nedostatek transparentnosti, zejména tam, kde se podpůrné opatření nepoužívá již několik let. Rovněž je pro Komisi obtížnější pravidelně kontrolovat všechny stávající režimy.

(189) Proto hodlá Komise v budoucnu povolovat pouze režimy s omezenou dobou trvání. Režimy týkající se státní podpory opatření, která mohou rovněž čerpat ze spolufinancování podle nařízení (ES) č. 1698/2005, by se měly omezit na trvání programovacího období 2007–2013, a neměly by tudíž trvat déle než do 31. prosince 2013. Jiné režimy podpory by neměly být použitelné déle než sedm let.

VIII.C. **Výroční zprávy**

(190) Článek 21 nařízení (ES) č. 659/1999 požaduje po členských státech, aby předložili Komisi výroční zprávy o všech existujících režimech podpory, které nepodléhají žádné zvláštní povinnosti podávat zprávu podmínečným rozhodnutím. Podrobnosti jsou uvedeny v nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES ([61]).

(191) Komise si vyhrazuje právo požadovat doplňující informace o stávajících režimech podpory případ od případu tam, kde je to nezbytné k umožnění naplnění jejích povinností podle čl. 88 odst. 1 Smlouvy.

(192) V případech, kdy nejsou výroční zprávy předkládány v souladu s těmito pokyny, může Komise postupovat v souladu s článkem 18 nařízení (ES) č. 659/1999.

(193) S ohledem na výroční zprávy předkládané členskými státy učiní Komise náležité kroky k zajištění zvýšení transparentnosti informací, pokud jde o státní podporu v odvětví zemědělství.

VIII.D. **Použití na nové podpory**

(194) Komise použije tyto pokyny na nové státní podpory s účinností od 1. ledna 2007. Oznámení podaná před 31. prosincem 2006 budou posuzována podle pokynů Společenství ke státní podpoře, které byly platné v odvětví zemědělství ke dni oznámení podpory. Kromě opatření uvedených v bodě 195 nebude Komise nadále od 1. ledna 2007 uplatňovat tyto dokumenty:

a) pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětví zemědělství;

b) pokyny Společenství ke státní podpoře na reklamu produktů uvedených v příloze I Smlouvy o ES a určitých produktů v příloze I neuvedených ([62]);

c) pokyny Společenství ke státní podpoře na testy TSE, uhynulá zvířata a jateční odpad ([63]). Nahrazení tohoto textu je oprávněné z důvodů lepší regulace, protože podstatná pravidla těchto pokynů byla zahrnuta do těchto pokynů. Pro nezákonnou podporu poskytnutou před vstupem stávajících pokynů v platnost bude však Komise i nadále používat ustanovení o neoprávněné podpoře, jak je uvedeno v bodech 43 a následujících těchto pokynů;

d) Komise ke státním podporám: dotované krátkodobé půjčky v zemědělství (crédits de gestion) ([64]).

VIII.E. **Stávající opatření státní podpory v souladu s aktem o přistoupení z roku 2003**

(195) Pro posuzování režimů podpory a jednotlivých podpor, které se považují za stávající podporu v souladu s bodem 4 kapitoly 4 přílohy IV aktu o přistoupení z roku 2003 ([65]) pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětví zemědělství platné dne 31. prosince 2006 zůstanou platné do 31. prosince 2007, aniž by byl dotčen bod 196, za předpokladu, že taková podpora je v souladu s uvedenými pokyny nejpozději do 30. dubna 2007.

VIII.F. **Návrhy vhodných opatření**

(196) V souladu s čl. 88 odst. 1 Smlouvy Komise navrhne členským státům upravit jejich stávající režimy podpory tak, aby byly uvedeny do souladu s těmito pokyny nejpozději do 31. prosince 2007, s výjimkou stávajících režimů podpory pro investice v souvislosti se zpracováním a uváděním zemědělských produktů na trh, které musí být ukončeny nejpozději do 31. prosince 2008, a pro investice týkající se nákupu půdy v zemědělských podnicích, které musí být nejpozději do 31. prosince 2009 změněny tak, aby byly v souladu s těmito pokyny.

([61]) Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 1627/2006 (Úř. věst. L 302, 1.11.2006, s. 10).

([62]) Úř. věst. C 252, 12.9.2001, s. 5.

([63]) Úř. věst. C 324, 24.12.2002, s. 2.

([64]) Viz poznámka pod čarou 53.

([65]) Úř. věst. L 236, 23.9.2003, s. 797.

(197) Členské státy se vyzývají, aby písemně potvrdily, že tyto návrhy vhodných opatření přijímají, a to nejpozději do 28. února 2007.

(198) V případě, že členský stát nepotvrdí své přijetí písemně do stanoveného data, použije Komise čl. 19 odst. 2 nařízení (ES) č. 659/1999, a pokud to bude považovat za nezbytné, zahájí postup, na který odkazuje dotyčné ustanovení.

VIII.G. **Vypršení platnosti**

(199) Tyto pokyny platí do 31. prosince 2013. Komise je může měnit před tímto datem na základě významných faktorů politiky v oblasti hospodářské soutěže, nebo v oblasti zemědělství či zdraví lidí a zvířat, nebo s ohledem na jiné politiky Společenství či mezinárodní závazky.